

NA CESTE

ÉVA VICA
KEREKES

Všetko som ešte stále neukázala...

SLOVENSKÉ KAŠTIELE

Komu patria a ako sú využívané?

Melina®

Vaša mliečna krajina

OSVIEŽ SA
PRÍRODOU.

VYDAVATEL:
NIVEL PLUS s.r.o.

ŠÉFREDAKTOR:
Roman SLUŠNÝ
e-mail: sefredaktor@m-naceste.sk
tel.: +421 949 555 999

INZERCIA:
Katarina HAMBÁLKOVÁ
e-mail: inzercia@m-naceste.sk
tel.: +421 911 333 693

ADRESA REDAKCIE:
Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava
tel.: +421 2 628 01 182

Vydanie: Jún 2017 **Ročník:** I. **Číslo:** 1
Periodicita vydávania: mesačník
Evidenčné číslo: EV 5524/17
ISSN: 2585-7053
Sídlo vydavateľa: Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava **IČO:** 35712058
Tlač: Neografia, a.s., Martin

Bezplatne distribuovaný magazín
do rýchlikov v rámci Slovenska.

Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich
vydavateľ. Kopírovanie alebo rozširovanie
celku a akejkoľvek časti magazínu
v slovenskom alebo inom jazyku bez
písomného súhlasu vydavateľa
je zakázané.
PR reklama je graficky vyznačená.

EDITORIÁL

MILÍ CESTUJÚCI,

držíte v rukách nový magazín Na ceste, ktorý má ambíciu byť vaším príjemným spoločníkom na ceste. Hádám ho oceníte aj v tejto súčasnej internetovej dobe, keď väčšina ľudí stačí k základnej spokojnosti vo vlaku wi-fi pripojenie, aby mohli sledovať, čo sa práve deje doma či vo svete, prípadne o čom sa diskutuje na weboch či sociálnych sieťach. Možno aj v tejto chvíli sedí pri vás v kupé alebo na susedných sedadlách zopár mladých ľudí, ktorí majú pred sebou notebook alebo držia v rukách tablet či mobil a so slúchadlami v ušiach nespustia zrak z obrazovky alebo usilovne ťukajú do displeja. Práve preto sa tešíme, že ste sa rozhodli chytiť do rúk náš časopis a veríme, že vás ne sklame. Pripravili sme doň zaujímavú reportáž o tom, aký osud postretol niektoré kaštiele na východnom Slovensku, boli sme sa prejsť po Banskej Štiavnici a jej okolí a pozreli si najväčšie turistické atrakcie tohto mestečka uprostred našej malej, ale peknej krajiny. Vyspovedali sme herečku Ďvu Vicu Kerekes, budujúcej si kariéru naraz v troch štátoch, ale dali sme priestor aj piatim mladým slovenským hokejistom, ktorí by raz mohli nahradiť naše hviezdy NHL, akými boli Bondra, Pálffy, Šatan, Gáborík či Višňovský. Ak máte po ruke pero, tak sa môžete hneď pustiť do lúštenia krížovky či sudoku a nezabudli sme ani na našich najmenších, pre ktorých sme vytvorili rubriku pre deti.

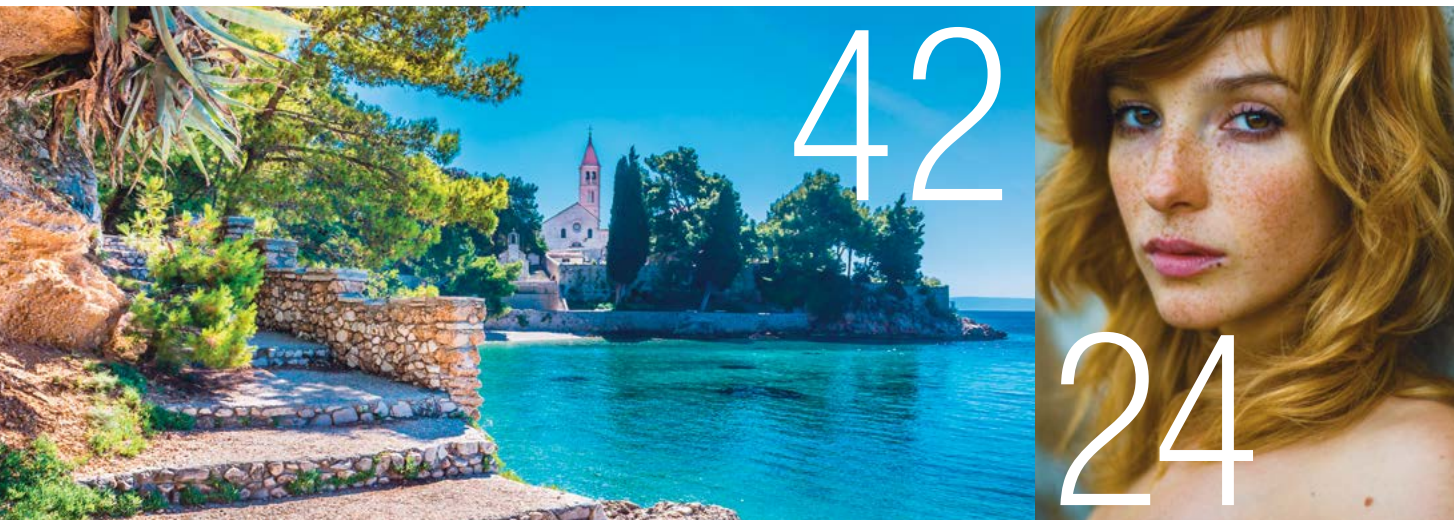
Prajem vám šťastnú cestu!

Roman Slušný

Foto na titulnej strane:

Hrad Betliar - Zdroj: shutterstock
Ďva Vica Kerekes - Foto: Branislav
Šimončík/Emma

PO SLOVENSKU:

5 (NE)ZNÁME SLOVENSKÉ KAŠTIELE

Na východe našej krajiny sa nachádzajú nielen notoricky známe kaštiele ako sú Krásna Hôrka či Betliar, ale aj zopár menej známych historických objektov. My sme navštívili kaštiele v dedinách Hermanovce, Rožkovany a Fričovce a zistovali sme, aký osud ich postretol...

12 POD LIGOTAVOU HOROU

V 18. storočí patrila Banská Štiavnica k najbohatším mestám Európy a dodnes je vyhľadávanou turistickou atrakciou. My sme sa vydali na trojhodinovú prechádzku od tajchov, cez nádrž Klinger až do centra. Čo všetko sa v Štiavnicí oplatí vidieť?

ZDRAVIE:

18 UNIKÁTNA OPERÁCIA

Lekári z Jesseniovej lekárskej fakulty UK a Univerzitetnej nemocnice v Martine majú na svojom konte nevšedný zákrok, keď 70-ročnej pacientke vymenili nádorom postihnutú časť hrudníka za titánovú náhradu vyrobenú na mieru pomocou 3D tlačiarne v Košiciach.

HISTÓRIA:

34 ŽOFIA BOSNIAKOVÁ LÁKALA TURISTOV STOVKY ROKOV PO SMRTI

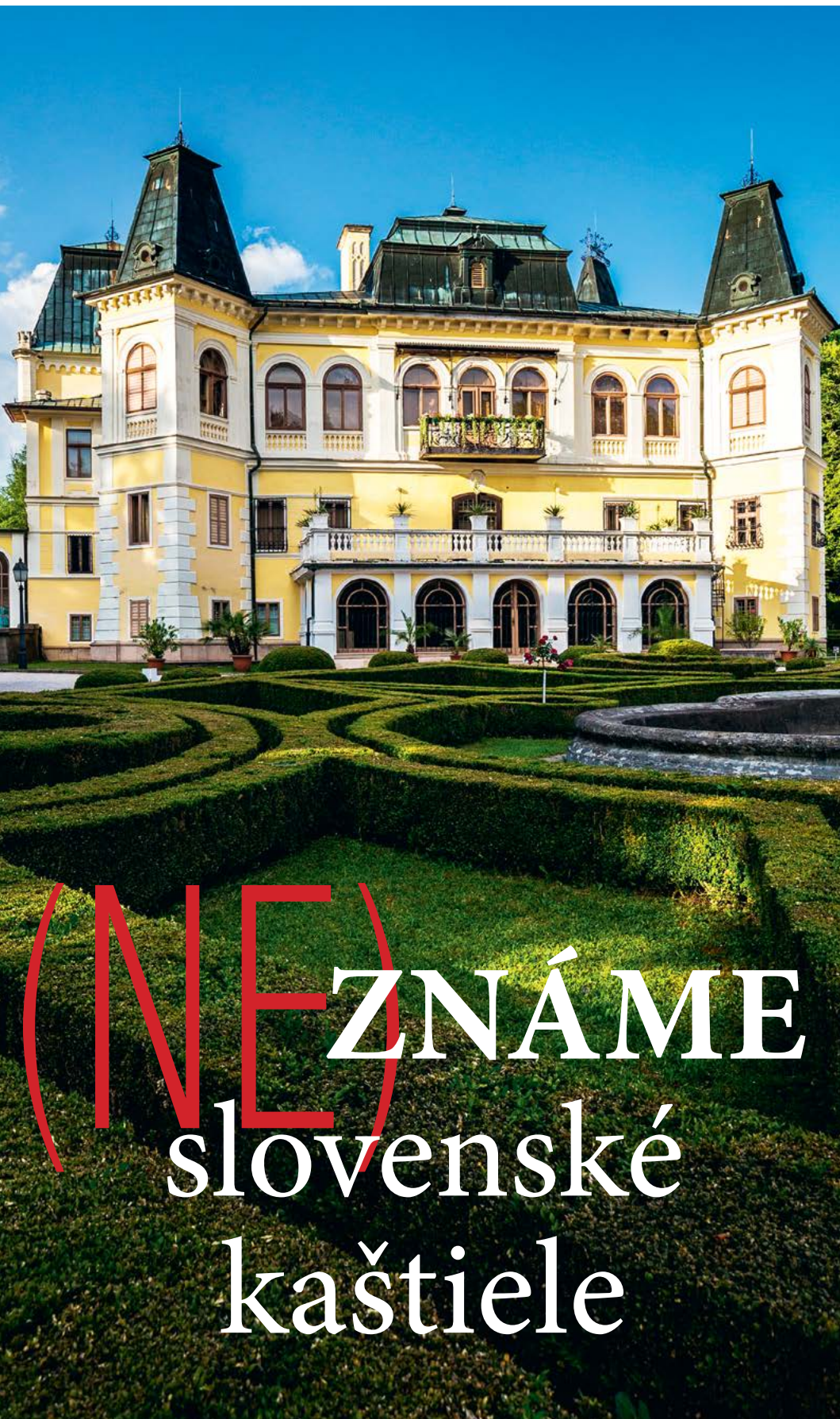
Slovenská rarita, múmia Žofie Bosniakovej odpočívala v kaplnke v kostole v Tepličke nad Váhom 365 rokov, až kým ju jeden mladík zo Žiliny podpálil. Pripomeňte si, za akých okolností prišlo k zničeniu jej pozostatkov.

AUTO-MOTO:

38 ŠTYRI TIPY NA AUTO 4X4 PRE MLADÚ RODINU

„Štvorkolka“ pre mladú rodinu by mala byť dostatočne veľká, nie príliš drahá a pokiaľ možno úsporná. My sme pre vás z vybrali štyri autá, ktoré určite stoja za pozornosť.

NEZNÁME slovenské kaštiele

Azda najslávnejším kaštieľom na východnom Slovensku je Krásna Hôrka a to, žiaľ, aj vďaka požiaru, ktorý tu v roku 2012 zničil strechu a dodnes sa historický objekt nepodarilo opraviť. Vychytenou turistickou atrakciou je aj kaštieľ Betliar nachádzajúci sa 7 km od Rožňavy, kde sa zase vlni nakrúcal jolkársky kriminálny seriál 1890. Bývalé panstvo grófov Bebekovcov, Andrásyovcov, Nádasdyovcov, Pálffyovcov a Grovestinsovcov slúži dnes ako múzeum a je v ňom obrazová galéria, knižnica, ale aj rôzne salóny, pracovne, herne či apartmány s kúpeľňami. V okolí je veľa zaujímavých stromov doslova z celého sveta a za kaštieľom nájdete aj tzv. ľadovňu, ktorá v dávnej minulosti slúžila na skladovanie jedla a potravín. Na východe je viacero vyhľadávaných, ale i menej známych kaštieľov. My sme navštívili tri z nich – v Hermanovciach, vo Fričovciach a Rožkovanoch.

Autor: mg, Foto: mg

Romantické kaštiele

Rozpadávajúce sa kaštiele na východe Slovenska ožili. Majitelia z nich vytvorili romantické miesta s čarovnou atmosférou vznešenosti, ktorá priam volá snúbencov, aby tam prežili svoj svadobný deň. Za tým všetkým je však veľká dávka ideálov, manažérska šikovnosť a predovšetkým obrovská vôľa prekonávať prekážky.

Hermanovský kaštieľ Péchy je aj príbehom lásky prvých majiteľov, ktorí v súčasnosti znásobujú početné sobášiace sa páry.

V západnej časti Šariša sú v okruhu dvadsiatich kilometrov hneď tri svadobčanmi vyhľadávané miesta. Spája ich historickosť, nie tak dávna schátranosť, šľachtické rody niekdajších vlastníkov i súčasná obnova a svadobný koncept. Môžete si len vybrať, či svoju svadbu prežijete v jednom z najromantickejších miest Európy - v Hermanovciach, v kaštieli, ktorý slúžil aj ako kulisa filmu - vo Fričovciach, alebo v málo známych Rožkovanoch.

HERMANOVCE KAŠTIEL PÉCHY

Ocitnete sa v jednom zo siedmich najromantickejších miest Európy, na mieste ocenenom ako Najlepší hotelový koncept a súčasne nominovanom medzi 9 najlepších medzinárodných historických hotelov Európy. Tri hektáre prilehlého parku ukrývajú aj vzácny dvestoročný červenolistý buk, ktorý bol vlani nominovaný na strom roka.

„Hneď po prvej návšteve Hermanoviec a rodinného kaštieľa som sa zaľúbila do niečoho, čo som dovtedy poznala len z rozprávania babičky Kláry. To rozhodlo, aby som kaštieľu aj Lovckému domu vrátila ich zašlú krásu,“ spomína na rok 1997 majiteľka Klára Szakall von Losoncz. Jej starý otec Juraj bol posledným majiteľom romantického areálu, ktorý po druhej svetovej vojne skončil v rukách štátu. Ten do neho umiestnil základnú školu a z obývacích izieb sa stali triedy

s naolejovanými parketami, z pivníc sklady náradia, z udržiavaných záhrad zarastená džungľa.

Klasicistický kaštieľ z roku 1772 je najstaršou stavbou areálu. Najväčšej izbe dominujú obrovské zrkadlá, neomietnutým stenám z kameňa kontrujú krištálové lustre, zákutia dotvárajú staré truhlice, knižnica či iné vkusne doladené drobnosti. Dokopy to vytvára nádherné kulisy pre nevesty vo svadobných šatách a ženiach sa pánov v oblekoch.

Hneď vedľa deda Juraj vybudoval na začiatku minulého storočia Lovecký dom. Ten bol prvý, ktorý pani Klára zrekonštruovala a zhltoť všetky jej úspory a novinárske honoráre. Výsledkom je hotel, kde je každá izba originálom, rovnako ako mnoho prvkov zariadenia, s obnovenými kozubmi či kuchyňou, kde občas hosťom navarí aj majiteľka.

V záhrade so štrkovými cestičkami, lavičkami, lanovými hojdačkami či petangovým ihriskom

Zvláštna zmes pôvodných starobyých múrov a nových krištálových lustrov dáva starému priestoru nádych vznešenosti.

Jedáleň pre ubytovaných hostí tiež nesie rukopis vkusu majiteľky

V kuchyni, ktorej dominuje sporák z čias, keď sa v nej varilo pre školákov, občas kuchti aj majiteľka Klára Szakall von Losoncz.

je zasa bývalý zrekonštruovaný dom záhradníka, dnes premenovaný na Clubhouse. Ponúka relax pri kozube, v saune či vo fitness. Na mieste zdevastovaného bazéna pribudlo tenisové ihrisko. Terasa s grilom, náznak studne, lavička z nájdeneho kameňa, umelecké dielo z pokrúteného železa z lávky, ktorú na susednom potoku zmietla povodeň, zasa dávajú areálu nádych originálnej noblesy i nadčasovosti súčasne.

Čo obzretie, to zaujímavý pohľad, to ďalší obdiv vkusu majiteľky a jej zmyslu pre spojenie a umiestnenie rôznych materiálov a zachovaných dielov z rozpadnutých stavieb.

„Trvalo desať rokov, kým som opravila Lovecký dom. Kaštieľ dostal súčasnú fazónu len pred dvoma

rokmi, ale stále je na ňom ešte dosť práce,“ ukazuje pani Klára na dielo, ktoré z veľkej časti vznikalo pod rukami miestnych remeselníkov. Vyštudovaná historička umenia, dnes predovšetkým novinárka venujúca sa architektúre, si námety na dotvorenie areálu prinášala z reportážnych ciest po celom svete, ale aj z rozprávania mamy. „Keď som ju viedla do už upravených priestorov, zostala ako v tranze. Chodila po izbách a spomínala, čo kde bolo položené,“ rozpráva. Z niekdajšieho majetku ona sama našla len jednu vidličku a polovicu rozbitého taniera.

„Stálo to veľa síl. Ale dnes sa cítim obdarovaná a hrdá, že som dokázala niečo, o čom som snívala ako malá. Život je o snoch, ktoré sa stanú skutočnosťou, keď je človek odvážny,“ dodáva žena, ktorá je dôkazom svojho tvrdenia. ➤

Prístupnosť: návštevu je potrebné si vopred dohodnúť

Kto ho objavil: Svadobný deň v Kaštieľi Pechy prežil napríklad moderátor Junior - Milan Zimnýkoval.

Rarita: kaštieľnému parku dominuje dvestoročný červený buk - ten je príbehom veľkej lásky Františka Péchyho a jeho manželky Barbory, ktorá ho tam dala vysadiť po jeho smrti

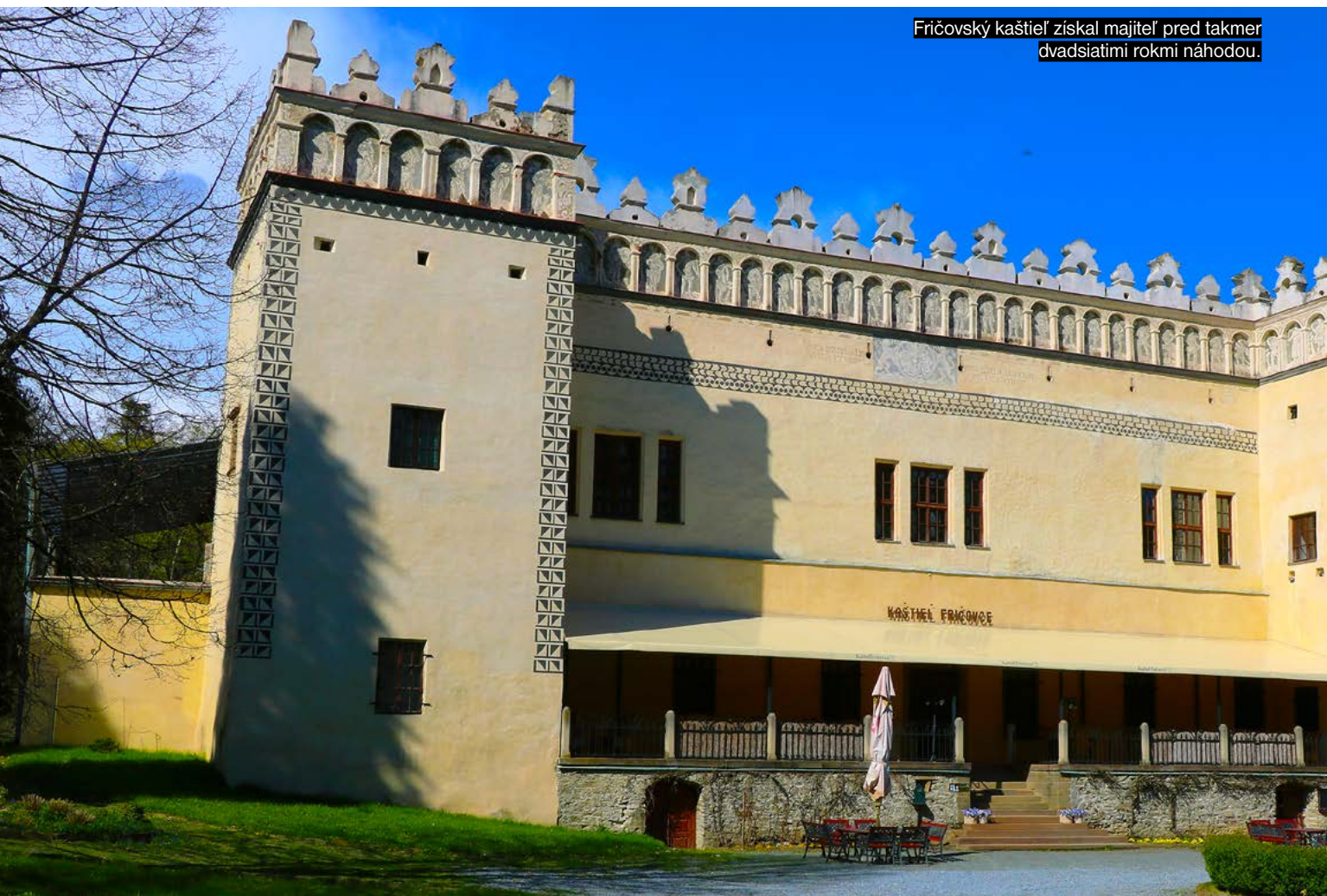
Lovecký salónik dostal názov podľa trofejí, ktorými je vyzdobený.

FRIČOVCE - KAŠTIEĽ BERTHÓTY GHILÁNYI

Renesančný kaštieľ vo Fričovciach na západe Šariša, ktorý na prvý pohľad zaujme jedinečnou sgrafitovou výzdobou v hornej časti priečelia, je najstarší z trojice navštívených kaštieľov. Bol postavený rodinou Berthóty v rokoch 1623 – 1630.

„Berthótyovci vyhynuli po meči, neskôr sa preto osud kaštieľa začal spájať s rodinou Ghilányi. Po druhej svetovej vojne si ho privlastnil štát, sídlila v ňom poľnohospodárska škola, slúžil aj

ako sklad či depozitár múzea,“ rozpráva súčasný majiteľ František Tomko. Kaštieľ, ktorý kúpil v roku 1997 v dražbe, dovtedy vnímal ako zaujímavú stavbu za plotom a získal ho vlastne náhodou: „Pôvodne som chcel vytvoriť penzión v centre Prešova a zaujímal som sa o jednu z budov, ktoré v tom čase šli do dražby. Vybral som sa teda licitovať, lenže z nejakých príčin bola dražba zrušená a ktosi ma tam upozornil, že o týždeň sa draží kaštieľ vo Fričovciach. Napadlo mi, že kaštieľ leží na vstupe do turisticky zaujímavej doliny vedúcej k malebnej dedinke Lačnov s nádherným kaňonom, s jaskyňou

Fričovský kaštieľ získal majiteľ pred takmer dvadsiatimi rokmi náhodou.

Zlá diera či s minerálnym prameňom Salvador. Zmenili sme rodinné plány a penzión sme sa rozhodli vybudovať z kaštieľa. Rozhodla však obhliadka, keď som sa prvýkrát ocitol v areáli, a okamžite som sa do kaštieľa i do celého priestoru zamiloval.“

V interiéri pán Tomko našiel len prázdne miestnosti. „Ak aj niečo po šľachtických majiteľoch zostalo, tí, ktorí sa tu vystriedali za štyridsať rokov po vojne, asi hľadali lepšie,“ smeje sa. Zatiaľ neobjavil ani tajnú chodbu, o ktorej sa traduje, že viedla k neďalekému kostolu, ani studňu, ktorá mala byť v strede nádvorja.

„Bezodnou studňou je vlastne celý areál kaštieľa, lebo v podstate všetko, čo zarobíme na svadbách, konferenciách a iných podujatiach, opäť investujeme do jeho údržby a neustálej renovácie,“ zamýšľa sa majiteľ a popritom spomína na prvé štyri roky, keď sa boril s narušenou statikou i s opravou prepadnutej strechy, čo spôsobilo zamoknutie miestností na poschodí. Menil okná,

dvere, do budovy zaviedol plyn, vodu, vybudoval kanalizáciu, čistil spustnutý park i jeho zanesené jazierka, opravoval i budovu malej vodnej elektrárne na okraji areálu...

„Našťastie s pamiatkarmi sme mali fantastickú spoluprácu, pochopili, že kaštieľ je potrebné prispôbiť novej dobe a nachádzali sme kompromisy.“ Len tak mohol vytvoriť priestor s veľkou svadobnou sálou, kaviarňou, reštauráciou, niekoľkými salónikmi i s apartmánmi na ubytovanie.

Za takmer dvadsať rokov sa Fričovce pre pána Tomka stali druhým domovom. Aj keď vo svojom kaštieľi nezvykne spať, je v ňom prakticky neustále. I keď zamestnáva desiatku ľudí, on sám sa nebráni žiadnej práci: „Som majiteľom, riaditeľom, údržbárom, záhradníkom či chovateľom zvierat, ktoré máme v areáli kaštieľa,“ vyratúva s úsmevom všetko, čo robí, aby tento kaštieľ žil tak, ako si to v jeho priestoroch predstavil pri svojej prvej návšteve. ➤

Prístupnosť: Otvorený je denne, v noci sa však areál zatvára

Kto ho objavil: Svadbu v tomto kaštieľi mala speváčka Katka Koščová.

Rarity: Nájdete tu jedinú kópiu diela „Autoportrét vidieckeho gazdu v koženom kabáte,“ od svetovo uznávaného maliara, šľachtica Pavla Szinyei Merse, ktorého originál zdobí jednu zo siení Gallerie degli Uffizi vo Florencii.

V parku rastie strom ginko, jeden z dvoch na Slovensku.

Kaštieľ bol ústrednou kulisou filmu Anjel milosrdenstva z roku 199.

Všimnite si: Postavám na sgrafitovej výzdobe kaštieľa umelec vytvoril väčšie hlavy v porovnaní s telom. Uplatnil totiž zásadu vertikálneho perspektívneho pohľadu diváka zdola nahor.

Nový majiteľ našiel len prázdny priestor. Zariadil ho funkčne, tak, aby zachoval nádych histórie.

Priestor pre romantiku svadobných nocí

Renovácia rožkovského kaštieľa bola ukončená relatívne nedávno

Pôvodné sú v rožkovskom kaštieľi len múry. Aj toto vykurovacie bolo vytvorené len pri rekonštrukcii na objednávku.

Romantika sa dá vytvoriť aj zo stolárskej dielne v chátrajúcej budove. Kaštieľ v Rožkovoch je toho dôkazom.

ROŽKOVANY KAŠTIEĽ SZENTIVÁNYI

Ú primne? Keby som sa mal znovu rozhodnúť, zrejme by som do toho už nešiel, priznáva Jozef Pribula, majiteľ kaštieľa v Rožkovoch. Miestny rodák, no bez modrej krvi, si budovu pamätá od detstva: „Tu som sedával v druhej triede základnej školy. V rohu bola kovová pec, vo vedľajšej miestnosti kinosála, v ďalšej miestny národný výbor,“ ukazuje pri sprevádzaní barokovo-klasicistickou národnou kultúrnou pamiatkou, postavenou okolo roku 1770. „Bývalá majiteľka vraví, že to bolo ešte o takmer osemdesiat rokov skôr, ale myslím si, že to nie je vôbec dôležité. Podstatné je, že sme kaštieľ zachovali,“ rozhlíada sa po diele, ktoré znovu oživil.

„Pôvodne som hľadal priestory pre stolársku dielňu, lebo v Lipanoch, kde sme dovtedy boli v podnájme, sme dostali výpoveď,“ vysvetľuje, ako sa malý živnostník môže stať majiteľom kaštieľa. Schátranú budovu kúpil v roku 2004 od niekdajšej majiteľky, ktorej kaštieľ obecný úrad vrátil po štyridsiatich rokoch nedobrovoľného prenájmu.

V kinosále tak pán Jozef postavil hobľovačky, píly či frézy a z dreva vyrábala to, čo pýtal trh. „Spočiatku som o rekonštrukcii neuvažoval, ale keď sme vymenili prefukujúce okná, ktoré sme si aj sami vyrobili, dostalo to celkom inú atmosféru. V tom čase sa kamaráti vrátili zo skusov v Írsku, mali nápad na podnikanie a zapáčili sa im rozsiahle pivnice pod budovou. Dohodli sme sa a oni svoje skúsenosti zo zahraničia vložili

V podzemí zrenovovali nádherné klenbové pivnice a teraz v nich ponúkajú gastronomické služby.

do gastro prevádzky. Vtedy som si uvedomil, že stolárska dielňa s reštauračnými službami akosi nejde dokopy a urobil som odvážne rozhodnutie, že to tu zrekonštruujem celé,“ hovorí o koncepte svadobného kaštieľa, ktorý ho stál nasledujúcich osem rokov života.

„Kamaráti zo študentských čias vytvorili projekt, ktorému sme postupne dávali reálnu podobu a prispôbovali ho objavom a prekvapeniam, čo nás tu počkali. Žiaden poklad to však nebol,“ smeje sa a ukazuje niekoľko zachovaných, ručne kovaných klincov zo strechy či zopár kachiel z pôvodných pecí, ktoré si odložil ako spomienku. „Mám aj niekoľko pôvodných šindľov, ktoré sme našli pod eternitom, ktorým bol kaštieľ zakrytý. To je všetko, čo tu zostalo po Rožkovániovcoch a Szentiványiovcoch, ktorým kaštieľ v minulosti patril.“ K prekvapujúcim objavom zaraďuje zamurované výklenky, ktorých pôvodný účel ešte nerozlúštil, zamurované schodisko do podzemia či obrovský komínový systém, kam sa zmestí aj statný chlap.

Okolo kaštieľa bol pôvodne veľký, niekoľkohektárový park. Zostalo po ňom len torzo pôvodné-

ho oplotenia z kameňa a zopár fotografií. „Park rozparcelovali a Rožkoviaci v ňom vybudovali novú ulicu s desiatkami rodinných domov. Škoda, vraj to bol nádherný areál,“ konštatuje smutne. Torzo nádvoría, čo zostalo v tesnej blízkosti kaštieľa renovuje, vysadil nové stromy, opravil cestu, vysypal chodníky. „Väčšinu stavebných prác urobili moji zamestnanci, na mnohých sa podieľali aj miestni majstri. Sestrina kamarátka - výtvarníčka, podľa objavených fragmentov práce vytvorila výzdobu miestností, šikovný majster stolár zrealizoval interiér, priatelia architekti vymysleli originálne lustre,“ vraví Jozef a hrdo ukáže aj na štyri vystavené erby vo vestibule: „To sestra s historikom zdokumentovala dejinné fakty o všetkých šľachtických rodoch, ktoré mali v obci Rožkovany svoje kaštiele.“

Obnovený kaštieľ je dnes priestorom so službami pre snúbencov, miestom spoločenských udalostí, ale aj nevelkým penziónom s izbami v rozľahlom podkroví. „Vnútorne som spokojný s tým, čo sme vytvorili, ale znovu by som si celý ten proces zopakovať nechcel,“ priznáva úprimne chlap, ktorý Rožkovanom vrátil tradíciu a oživil kus histórie.

Schody do podkrovia sú zároveň výstavným priestorom pre zopár pôvodných artefaktov, ktoré majitelia objavili a zachovali.

Prístupnosť: Z hlavnej cesty medzi Lipanmi a Sabinovom je potrebné odbočiť cez železničnú trať do centra obce. Otvorený je denne, počas otváracích hodín gastro prevádzky.

Na Námestí Svätej Trojice sa nachádza elegantné rovnomenné barokové súsošie s Immaculátou a svätcami, ktorí mali chrániť mesto pred epidémiou, a preto ho nazývajú aj Morový stĺp.

Pod Ligotavou HOROU

Ak nevíete, kde si užiť prvé lúče letného slnka, vyberte sa na víkend do Banskej Štiavnice. Kedysi bola tretím najväčším mestom v Uhorsku a aj preto je plná pamiatok a tajomstiev.

Autor: od, Foto: od

Banská Štiavnica bola tretím najväčším mestom Uhorska. Dnes je asi najromantickejšim na Slovensku.

Vďaka strieborným a zlatým žilám patrila Banská Štiavnica v osemnástom storočí k najbohatším mestám Európy. Dnes je plná legiend, romantických zákutí, milých kaviarničiek a stavieb, aké na takej malej ploche nikde inde nevidíte. Každý múr, šachta či štôľňa tu vábia na tajomstvá, každá budova a ulica ponúkajú zvláštny príbeh. Najkrajšie pohľady na kedysi tretie najväčšie mesto Uhorska sú ale z pahorkov nad ním. My mierime na peší výlet k Ottergrundu, najvyššie položenému tajchu v Štiavnických

vrchoch, odtiaľ chodníčkom k nádrži Klinger a späť do centra. Čo všetko na nás na vyše trojhodinovej prechádzke čaká?

Na rozdiel od turistických sprievodcov cestu nezačíname na Námestí svätej Trojice, ale v Botanickej záhrade. Rozprestiera sa nad Akademickou ulicou, v areáli historickej Banickej a lesníckej akadémie a doslova dýcha minulosťou. Akurát budovy, ktoré by svojím vzhľadom a mohutnosťou zapadli aj do miliónovej Prahy, dnes v malíčkom mestečku poriadne nevidieť. Desiatky cudzokrajných stromov a rastlín, ktoré od roku 1857 v rámci výučby sadili budúci lesníci, od tých čias poriadne vyrástli. Upútajú nás

V Banskej Štiavnici je niekoľko malebných uličiek ako je napríklad aj táto s kostolíkmi, kde vďaka hodinám na veži uvidíte presný čas.

Kostol Svätej Kataríny prezývaný aj „slovenský“ je neskorogotickým chrámom z prelomu 15. a 16. storočia, v ktorom sa nachádza aj cenná socha Panny Márie.

Pod mestom je viac než tristo kilometrov štŔlní v sedemnástich poschodiach. Najnižšie ležia dvesto metrov pod hladinou mora.

Ottergund. Jeho výstavbu schválili viedenský úradníci v polovici osemnásteho storočia.

Kutacie právo.
Právo hľadať rudu
mal v Banskej
Štiavnici každý.
Dostal pole
o rozmere asi stokrát
päťdesiat metrov.
Na ňom musel
vyhĺbiť najmenej
tri šachty.

Nový zámok. Najdôležitejší symbol mesta. Jednoduchá pevnosť sa týči na vrchole kopca, ktorý uvidíte z ktoréhokolvek miesta Banskej Štiavnice. Dnes je v ňom expozícia protitureckých bojov.

sekvojovce mamutie a cédre, aj burza zberateľov minerálov a skamenelín, ktorá sa akurát koná v aule jednej zo škŔl.

OD BEATLES K TAJCHOM

Minieme Trotuár, vyvýšený chodník plný malebných kaviarničiek a obchodov, a ocitneme sa pri Radnici s jedným zo štiavnických divov. Malá ručička na hodinách na nej ukazuje minúty, veľká hodiny. O pár minút už stojíme na Trojičnom námestí. Najsmutnejšie na mieste, kde kedysi žili najbohatší ľudia v Uhorsku, pôsobí budova niekdajšieho evanjelického lýcea. Hoci tu lavice drala elita slovenského národa, lýceum dlhé roky chátra. Z vydláždeného centra od neho stúpame strmou uličkou, ktorá sa čoraz viac zužuje do sedla Červená studňa. S mestom sa rozlúčime zmienkou o štiavnickom rodákovi, Deziderovi Hoffmannovi. Na muža, ktorý fotografoval Beatles, Eltona Johna či Boba Marleyho, upozorňuje pamätná tabuľa na jeho rodnom dome.

Z ničoho nič vydláždenú ulicu pohltí les. Vkráčime pod koruny stromov a po kamenitej ceste, ktorá sa prudko dvíha, zamierime k tajchu Veľká vodárenská. Má viac ako päťsto rokov a patrí k najstarším v oblasti. Na jeho hrádzi je malá odpočinková zóna, okolo vedú starostlivo vyčistené jarky. Keď umelú nádrž obídeme, chodníčkom cez les sa dostaneme k tajchu Malá vodárenská. Bez jaziev splynul s prírodou a ukazuje, ako asi človekom vykopané nádrže v Štiavnických vrchoch vyzerali v stredoveku. O pár minút už stojíme v priesmyku Červená studňa, sedle medzi vrchmi Paradajz a Veľký Šobov.

NAD ZÁMOCKÝMI HRADBAMI

Z miesta pokračujeme po žile Terézia. Nad nami sa dvíha najvyšší kopec Hodrušskej hornati-

ny, Paradajz. Pod nami sa na lúkach pasú kone, v dialke vidíme Kalváriu, ťažné veže, aj hradby Banskej Štiavnice. Vidíme Klopačku, neopakovateľnú stavbu s vežičkou, z ktorej sa v minulosti klopaním na drevenú dosku oznamoval čas fária. Bola v nej bratská pokladnica aj väzenie pre nespratníkov. Oči priam ťahá Nový zámok, strategicky umiestnená hláska, kde je dnes Múzeum protitureckého odboja. Nesmieme zabudnúť ani na najstaršiu pamiatku mesta: Starý zámok.

Po vrstevnici, ktorá nám ponúka čoraz krajšie výhľady, sa dostaneme až k Ottergrundu, najvyššie položenému štiavnickému tajchu. Dozvieme sa, že kopec Glanzenberg, ktorý sa výši nad mestom, schováva obranné valy a ruiny hradiska. Ale aj to, že banskoštiavnické rudné žily, ktoré strážil, patria k najdlhším na svete. Tajch má skoro dvestosedemdesiat rokov a voda z neho slúžila nielen ako pohon banského čerpadla, ale aj ako zásobáreň pitnej vody. K ďalšiemu tajchu, Klinger, odiaľto pomaly zájdem asi za hodinu.

ŽELIEZKO A KLADIVO

Okolie našej trasy obkolesujú kutacie priestory. Sú to staré šachty a pingy, vydolované jamy, ktoré sa za stáročia premenili na akési lieviky. Každá piaď zeme tu doslova dýcha históriou, na ktorú však už hľadáme inak ako v bohatých mestských uličkách. Želiezko a kladivko - dodnes symboly baníctva - držali dvanásť hodín denne v rukách mužov, ktorí tu snívajú svoj sen o bohatstve. V lete začínali o štvrté ráno, v zime o hodinu neskôr. Tmu, v ktorej pracovali po kľačiaci, ožarovali lampou s kravským lojom. Viete si to predstaviť? Po asi šiestich kilometroch chŔdze lesom a lúkami sme opäť v centre Banskej Štiavnice. Plní poznania, dojmov a presvedčenia, že tu nie sme posledný raz.

Termálne srdce Liptova

BEŠEŇOVÁ

BEŠEŇOVÁ
FASHI
OPENING
24. 6. 2017

Objavte prvý holistický hotel na Slovensku **Galeria Thermal Bešeňová** s priamym prístupom k privátnym bazénom. Spoznajte starostlivosť zameranú na telo, dušu i myseľ a k tomu galériu tých najkrajších **výhľadov na hory** aj vodný park v termálnom srdci Liptova. Okrem toho si vychutnajte relax v **21 bazénoch** s termálnou aj čistou vodou, zábavu na **15-tich toboganoch**, spoznajte novú **relaxačnú zónu Átrium**, zrelaxujte vďaka **saunovým rituálom**, ochutnajte špeciality v **reštaurácii Bistro** a dajte si drink priamo v bazénovom bare **Cosmopolitan**.

Átrium
relaxačná zóna 1000 m²

Hotel Galeria Thermal ****
prvý holistický hotel
na Slovensku

Cosmopolitan bar
jedinečný bar v termálnom bazéne

www.besenova.com

Budú z nich noví hokejoví hrdinovia?

V apríli reprezentovali Slovensko na MS do 18 rokov, ktoré sa konali v Poprade a Spišskej Novej Vsi a svojimi výkonmi si okamžite získali srdcia hokejových fanúšikov. Vybrali sme z našich juniorských reprezentantov päťicu hráčov, ktorí majú najväčší potenciál raz nahradiť také hviezdy NHL, akými boli Višňovský, Demitra, Bondra, Šatan či Pálffy.

Autor: Roman SLUŠNÝ, Foto: Ján Súkup

MILOŠ FAFRÁK

NHL-KU HRAL LEN NA POČÍTAČI...

Ako dieťa teda striedal hokejku s počítačom, na ktorom pochopteľne najviac fičala NHL-ka. Rodičia pochopili, že šport mu asi dá viac, a tak ho v rodnom Martine prihlásili na hokej. Jeho idolmi boli Marián Gáborík a Alexander Ovečkin, ktorý je mu vzorom dodnes. Už ako pätnásťročný hral za martinských dorastencov a skončili v lige druhí. Teší ho, že sa dostal aj do reprezentácie. „Mojím najväčším zážitkom bolo strelenie gólu Švajčiarom na MS do 18 rokov, kde sme potešili našimi divákmi zaplnené tribúny,“ hovorí Miloš, ktorý nevie, kde bude v nadchádzajúcej sezóne. Záleží vraj na agentovi. „Najradšej by som šiel do zámoria, odkiaľ je bližšie do NHL. Aj keď nehrám hokej vyslovene pre peniaze, tak rád by som raz zarábala toľko, aby som si niečo mohol dovoliť a zabezpečil aj prípadnú rodinu,“ dodal šikovný útočník.

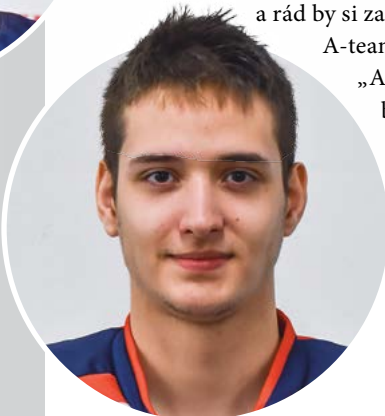

FILIP KRIVOŠÍK

NAŠTARTOVAL HO ROK 2002

Hokej začal hrať tesne po tom, ako Slováci získali v roku 2002 zlaté medaily na MS vo Švédsku. „Ako malý som zbožňoval Miroslava Šatana a Lubomíra Višňovského a potom aj Malkina. Dnes sa snažím vziať niečo či naučiť od každého dobrého hráča,“ hovorí Filip, ktorého na hokej prihlásil otec. Na svojom konte má už aj titul majstra získaný vo Fínsku. Má podpísanú zmluvu s fínskym klubom HPK Hämeenlinna a rád by si zahral nejaké zápasy aj za seniorský A-team, a to v klube aj v reprezentácii.

„Ak by ma tam zavolali, asi by som bol ohúrený a neskonale šťastný a neváhal by som ani sekundu. Ale zatiaľ som sa nevzdal sna ani o NHL.“ MS do 18 rokov mu ukázali, že najdôležitejšia je partia spoluhráčov, ktorí bojovali vždy až do konca a rozumeli si aj mimo ľadu.

ADAM LIŠKA

BUDE Z NEHO NOVÝ JÁGR?

Na korčule sa postavil ako 3-ročný, o rok neskôr chytil do rúk hokejku a talent zdedil po otcovi – hokejistovi. Najväčší rešpekt od mala pociťuje k Jaromírovi Jádrovi. Baval ho futbal či tenis, ale hokej zvíťazil. Za svoje prvé úspechy určite považuje titul majstra SR s juniorkou Slovanu alebo pôsobenie v mládežníckej reprezentácii. „Vlani sme na MS 18 v Grand Forks skončili piati a tento rok sme urobili nielen dobrý dojem, ale aj mali na medailu,“ hovorí Adam, ktorý na domáci svetový šampionát pre jeho atmosféru tak skoro nezabudne. Počas leta bude asi trénovať so Slovanom a uvidí či dostane šancu v príprave na KHL. Tiež túži po NHL. „Veľmi sa tam chcem dostať a urobím pre to všetko!“ tvrdí.

MARTIN FEHERVÁRY

CHCE BYŤ AKO VIŠŇOVSKÝ

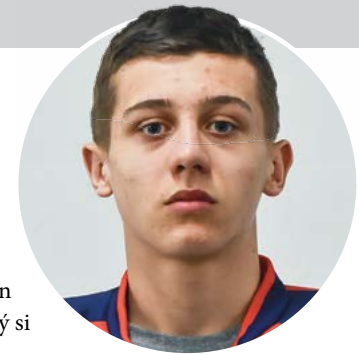
Na MS do 18 rokov bol kapitánom nášho družstva a ako obranca v častom kontakte s ambasádorom šampionátu – Lubomírom Višňovským, ktorý je Martinovým osobným vzorom. „Vždy som sa mu chcel podobať a bolo skvelé s ním spolupracovať, pretože dokázal v hokeji naozaj veľa,“ hovorí Bratislavčan, ktorý sa naučil korčuľovať ako triapolročný. O čosi neskôr sa dostal do klubu Svište, ktorý založila bývalá moderátorka Adriana Hostovecká a v pomerne mladom veku odišiel do Švédska. „Nastúpil som ako 16-ročný v seniorskej lige a zároveň sa stal najmladším legionárom v ich súťaži.“ Mal by tento rok štartovať aj na MS do 20 rokov. A aké má Martin sny? „Dostať sa do NHL, vyhrať Stanley Cup a prípadne byť raz aj majstrom sveta,“ smelo dodáva mladík, ktorý si vďaka skromnosti získal veľa fanúšikov a keďže frajerku nemá, tak si záujem dievčat užíva...

ADAM RUŽIČKA

JEHO IDOLOM BOL MIRO ŠATAN

Na ľad vykorčuľoval prvýkrát ako štvorročný, takže si to veľmi nepamätá. K hokeju ho priviedla mama Michaela, kým otec ho skôr chcel dať na tenis. V detstve uznával Mira Šatana, Jaromíra Jágra či Jevgenija Malkina. V minulej sezóne sa Adam zúčastnil CHL top prospect game, kde si zahral v jednom tíme s Kanaďanom Nolanom Patrickom - očakávanou jednotkou tohtoročného draftu do NHL. Aj on snáva o najkvalitnejšej lige sveta a najlepšie i klube, s ktorým raz získa Stanley Cup. Láka ho aj seniorský národný tím? „Pochopiteľne, že áno. Ak by ma nominovali, tak by som sa im okamžite hlásil, pretože reprezentovať je česť pre každého športovca,“ dodáva hokejista, ktorý naposledy pôsobil v klube Sarnia (OHL), ale verí, že v nasledujúcej sezóne by sa mohol posunúť v zámorí aspoň o súťaž vyššie.

HOTEL MAGNÓLIA ^{★★★★} PIEŠŤANY

LETNÁ DOVOLENKA

POLPENZIA
WELLNESS
HUDOBNÉ VEČERY

VSTUP DO AQUAPARKU RELAX AQUA AND SPA
BOHATÝ PROGRAM PRE CELÚ RODINU
A ĎALŠIE SKVELÉ BONUSY

HOTEL V MESTE A PREDSA V PRÍRODE

WWW.HOTELMAGNOLIA.SK

UNIKÁTNA OPERÁCIA:

V Martine nahradili hrudnú kosť titánom

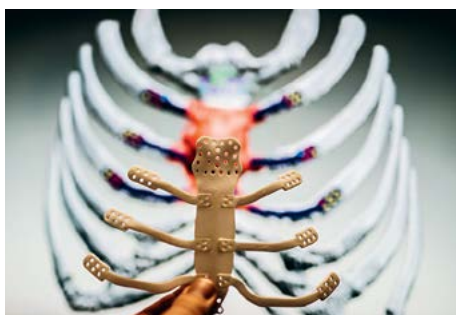
Unikátnu operáciu majú za sebou lekári z Jesseniovej lekárskej fakulty UK a Univerzitnej nemocnice v Martine. 70-ročnej pacientke s nádorom hrudnej kosti vymenili postihnutú časť hrudníka za titánovú náhradu, ktorú jej dali na mieru vyrobiť za pomoci 3D tlačiarne v Košiciach.

Autor: lov, Foto: Archív

Zliatina titánu je v medicíne veľmi obľúbená a používa sa bežne. Má vysokú pevnosť, ale nízku hmotnosť, pacienti ho dobre znášajú.

Na Slovensku išlo vôbec o prvú takúto náhradu hrudnej kosti. Ako uviedol prednosta Kliniky hrudníkovej chirurgie Jesseniovej lekárskej fakulty UK a Univerzitetnej nemocnice v Martine doc. MUDr. Anton Dzian, PhD., navrhli ju biomedicínski inžinieri z CEIT Bio-medical Engineering v Košiciach. „Myšlienka zvládnutia celého procesu vývoja, návrhu a výroby implantátov metódou 3D tlače sa zrodila v hlavách prof. Ing. Jozefa Živčáka a Doc. Ing. Radovana Hudáka z Katedry biomedicínskeho inžinierstva a meraní Technickej univerzity v Košiciach,“ uviedol docent A. Dzian.

OD OKTÓBRA MINULÉHO ROKU

Pacientku na klinike prvýkrát vyšetřili v októbri minulého roka. Výrobu titánovej náhrady musela schváliť zdravotná poisťovňa, keďže nejde o štandardnú zdravotnícku pomôcku z oficiálneho zoznamu. Po tom, čo v januári poisťovňa titánovú náhradu schválila, začali lekáři konzultovať návrh a výrobu implantátu s biomedicínskymi inžiniermi. Samotná operácia trvala dve hodiny a tridsať minút. „Operácia prebehla bez komplikácií,“ dodal Doc. A. Dzian.

VYSOKÁ PEVNOSŤ, NÍZKA HMOTNOSŤ

Zliatina titánu je v medicíne veľmi obľúbená a používa sa bežne. Má vysokú pevnosť, ale nízku hmotnosť, pacienti ho dobre znášajú. „Ide o materiál, ktorý je odolný voči nárazu a lomu a je vhodný pre ochranu vitálne dôležitých vnútro-hrudných štruktúr. Presnosť implantátu a miesta fixácie boli predoperačne testované na modeli konkrétneho pacienta,“ dodal prednosta kliniky, ktorý pacientku zároveň operoval.

Implantát bol totiž vyrobený na mieru a vyrobený najmodernejšou technológiou 3D tlače s veľmi vysokou mierou presnosti. „V praxi to vyzerá tak, že biomedicínski inžinieri spracujú vstupné dáta pacienta, ideálne z CT s čo najvyšším rozlíšením. V počítačovom programe namodelujú na základe konzultácií s operatárom výslednú podobu implantátu vrátane všetkých fixačných bodov, úchytovej na prištítie svalstva a pod. Implantát je následne vyrobený unikátnou technológiou laserového sinterovania práškovej zliatiny titánu,“ dodal docent Dzian. Titánovú náhradu hrudnej kosti vyrobili inžinieri pomocou 3D tlače, následne bola zabalená a sterilizovaná. Celé to podľa slov hlavného operátora trvalo zhruba 14 dní.

Doc. MUDr. Anton Dzian, PhD

Môžete nám priblížiť pacientku, ktorú ste operovali?

Išlo o 70-ročnú pacientku, u ktorej už v minulosti boli diagnostikované nádory - karcinóm hrubého čreva a štítnej žľazy. Bola po radikálnych operáciách a onkologickej liečbe. Vyšetrením na PET/CT sme objavili ložisko v hrudnej kosti, pričom stredná časť hrudnej kosti bola spotrebovaná tumorom do 7 cm. Predpokladali sme metastatické ložisko, z histológie po operácii však vyplynulo, že išlo o tretiu malignitu – teda nádor z chrupkového tkaniva.

Ako dlho trval samotný zákrok?

Samotná operácia prebehla bez komplikácií a čistý operačný čas bol 2 hodiny a 30 minút.

Bude mať pacientka nejaké obmedzenia v živote, napríklad pri vyšetrení MR prístrojom, či pri letiskovej kontrole detektorom kovov?

Implantát pre život pacientky nepredstavuje žiadne obmedzenia. Použitá zliatina titánu nepredstavuje kontraindikáciu MRI vyšetrenia. Pri letiskovej kontrole detektorom kovov pacientka bude potrebovať potvrdenie o implantáte.

Bola to prvá takáto operácia na vašej klinike alebo s titánovými náhradami ste už pracovali?

Uvedená operácia - odstránenie veľkej časti hrudnej kosti a jej náhrada na mieru vyrobeným 3D titánovým implantátom, bola prvou a unikátnou nie len na Klinike hrudníkovej chirurgie JLFUK a UN v Martine, ale aj na Slovensku, pričom nie sú žiadne publikačné správy o podobných operáciách ani v okolitých krajinách.

Bez festivalov, by to nebolo ozajstné leto!

Už dávno neplatí, že dobrý festival je iba o hudbe. V súčasnosti sa čoraz viac tento typ podujatia stáva súčasťou životného štýlu ľudí.

V dave tisícky návštevníkov tak stretnete rôzne vekové kategórie a rôzne typy ľudí, ktorí si prídu na festival oddýchnuť pri dobrom jedle, spoznať nových inšpiratívnych ľudí, „vypnúť“ od každodenných povinností a nasať tú neskutočnú pohodu, ktorá tam vládne. Jednoducho, užij si festivalové dni pohody po svojom.

Autor: Nikola Čukanová, **Foto:** Shutterstock, Martina Mlcuchová

Ak by sme chceli Pohodu charakterizovať pár slovami, určite by nechýbali prívlastky ako priateľská, uvoľnená, starajúca sa o spokojnosť svojich návštevníkov, tak, aby tie tri júlové dni, ktoré jej na letisku patria, každému z nich zostali v pamäti.

A ak Pohodu navštívite, určite sa vrátite. Lebo Pohoda je láska :)

POHODA

Miesto a čas konania:

**Letisko Trenčín,
06-08.07 2017**

FAMILY FRIENDLY

Nie je veľa hudobných podujatí, ktoré zaujmú a zabavia všetkých členov rodiny. Práve na Pohode si každá veková kategória nájde to „svoje“ a dokonale uspokojí svoju chuť po hudobných či iných zážitkoch. Pre deti sú pripravené kvalitné divadelné predstavenia, workshopy či rozprávky. A ak potrebujete, v rámci Family parku Vám deti na určitý čas postrážia a zabavia sa s nimi profesionálne opatrovatelky. Nechýbajú ani prebaľovacie pulty a kompletný plienkový servis. V prípade, ak Vám nevyhovuje klasická stanovačka, máte možnosť komfortného ubytovania v zariadených pohodlných stanoch či v útulných festivalových chatkách. Pre rodiny s deťmi je tiež v ponuke parkovanie čo najbližšie pri vstupe do areálu.

NAJVÄČŠÍ FESTIVAL

Aktuálna kapacita je niekoľko rokov nastavená na 30-tisíc baviacich sa návštevníkov.

A keď vás láka navštíviť takýto multižánrový festival a nechcete za ním cestovať ďaleko, stačí si kúpiť lístok a vyraziť smer trenčianske letisko. Prívlastok najväčší festival tiež zaručuje, že stretnete veľa zahraničných návštevníkov, ktorí si každoročne chodia vychutnávať festivalovú atmosféru práve na tento festival. Festival Pohoda jeho zakladatelia Michal Kaščák a Mário Michna od jeho prvého ročníka vyšperkovali až do dnešnej podoby, keď patrí k popredným európskym festivalom, ako je napríklad maďarský Sziget či český Colours of Ostrava.

ŽIADNA NUDA!

Festival okrem hudobných zážitkov ponúka tiež mimohudobné aktivity, ktoré zaručia, že na Pohode sa nikdy nenudíte a poskytujú priestor na vzdelávanie, oddychovanie, športové vyžitie a zábavu rôzneho druhu. Môžete si zatancovať na korčuliach v rámci Roller disco, zobudiť seba a svoju myseľ na rannej

joge či prísť si vypočuť inšpiratívnu diskusiu s fashion blogermi. V literárnom stane su nielen u milovníkov kníh obľúbené rôzne tematické workshopy, čítačky kníh či diskusie. Dobrou správou nielen pre vegánov a priaznivcov zdravej výživy je, že širokú ponuku skvelých jedál na Pohode od minulého roka doplnil nový partner spoločnosť Alfa Bio so značkou Lunter s výbornou vegánskou kuchyňou. A tak vďaka rozvozu raňajok sa k vám dostal ich neskutočný chia puding s malinami či ovsená kaša priamo „do postele“. Lunter kuchyňa ponúkla každý deň špeciálne pripravené menu zložené z niekoľkých hlavných jedál, dať ste si tak mohli farmársky cícer s údeným tofu či maroko kuskus.

KOMFORT A HYGIENA

Áno, je to festival, ale slovo nečistý určite k nemu neprináleží. Na festivale ste mohli nájsť miesto, kde bola možnosť nadávkovať si opalovací krém, v sprchách vlastnú edíciu festivalového šampónu, a v hygienických zónach na vás čakala super bieliaca zubná pasta. Aj takéto životné potreby boli vďaka partnerom festivalu na letisku pokryté.

NAMAKANÝ HUDOBŇÝ LINE-UP

Na pódium sa počas 3 dní predstaví **Solange**, ktorá poteší milovníkov kvalitnej R&B hudby a v súčasnosti je táto interpretka jednou z najväčších hviezd R&B i soulu. Britská indie-rocková formácia **Alt-J**, ktorí boli headlinerami popredných európskych festivalov ako Glastonbury či Sziget, u nás vystúpia v rámci svojho tohtoročného festivalového turné po prvýkrát v histórii vôbec. Fantastický koncert na Pohode v roku 2011 je dôvodom, že britská raperka a skladateľka **M.I.A.** na letisku vystúpi aj tento rok. Určite vás roztancuje **Dj Boys Noize**, ktorý aktuálne patrí k najlepším elektronickým umelcom a bude to zaručene poriadna elektro tancovačka! Electro swingový žúr zaručí jedna z najlepších škandinávskych live kapiel posledných rokov **MOVITS!** Ďalej vystúpi indie-rockový **Jake Bugg**, punkový **Slaves** či legenda žánru shoegaze britská skupina **Slowdive**. Všetky ďalšie dôležité informácie o Pohode získate na ich oficiálnej stránke pohodafestival.sk.

Brány košického vlakového depa sa koncom apríla otvorili pre verejnosť v rámci podujatia Rušňoparáda, na ktorú napriek chladnému a daždivému počasiu prišlo vyše 13-tisíc ľudí, prevažne rodín s deťmi.

Autor: Mikuláš ČIKOVSKÝ, Foto: autor

Košičania obdivovali rušne zblízka

Okrem prehliadky historických a najnovších vozidiel pre nich ZSSK pripravila desiatky ďalších atrakcií – od minizoo, cez tvorivé dielne až po možnosť vyviezť sa v zamrežovanej kabíne vďaka žeriavu až do výšky 40 metrov. Rušňoparáda už niekoľko rokov patrí medzi najnavštevovanejšie podujatia v Košickom kraji. Železničiar sa spojili so skúsenými organizátormi z Detskej železnice Košice a výsledok stál za to. Spolu bolo v depe vystavených vyše tridsať historických a súčasných vozidiel. Medzi dieselovými mašinami sa nielen tmavočervenou farbou vynímal ruský Sergej. Je to zásluha nadšencov z Podvihorlatského železničného spolku v Humennom, ktorí nepojazdný stroj svojpomocne opravili a dnes ním jazdia výlučne na podobné akcie. Zaujímavosťou je, že práve tento rušeň si zahral v hollywoodskom filme Peacemaker

po boku Georgea Clooneyho a Nicole Kidmanovej. Obdiv si vyslúžil aj parný Krutwig, ktorý v depe prevážal rodiny s deťmi po špeciálne upravenej kolaji, nakoľko má užší rozchod. Druhým parným rušňom bol popradský Papagáj 477.013, ktorý patril k asi najfotogenickejšiemu exponátom. ZSSK využila príležitosť spropagovať IC vlaky. Zvedavcom umožnila prejsť sa skrátenou súpravou vlaku s vozňom prvej a druhej triedy a reštauračným vozňom. Mnohí návštevníci využili možnosť prezrieť si opravárenskú halu, kde sa robí pravidelná údržba elektrických rušňov a jednotiek. Približne polhodinovou prehliadkou ich sprevádzali aj zamestnanci údržby a predstavovali im rozobrané vozidlá. Deti a oteckov očaril vozeň Klubu železničných modelárov z Vrútok. Ich kolajisko vo vozni má dĺžku 70 metrov vrátane tunelov či mostov a nechýba v ňom ani rušňové depo s točňou.

Už ste využili SMS lístok na vlak?

Začiatkom júna Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK) spustila celoslovenskú službu na všetky osobné vlaky, na ktoré si môžete zakúpiť cestovný lístok formou SMS. Princíp je jednoduchý – stačí poslať SMS na číslo 2255 a vybrať si z ponuky: 20-minútový SMS lístok za 1,30 eur, 60-minútový za 2,50 eur alebo 180-minútový na bezplatnú prepravu za 0,30 eur. SMS lístky sú dostupné pre zákazníkov všetkých slovenských operátorov (Orange Slovensko, Slovak Telekom, O2 Slovakia, SWAN Mobile – 4ka). „Výhodou pre cestujúceho je, že na stanici bez predaja cestovných lístkov môže s SMS lístkom nastúpiť do vlaku a nemusí vyhľadať vlakvedúceho. V staniach s otvorenými pokladnicami sa zas vyhne čakaniu,“ hovorí riaditeľ úseku obchodu a člen predstavenstva ZSSK Karol Martinček. ■

NOVINKA OD 11. JÚNA 2017:		
CELOSLOVENSKÝ SMS LÍSTOK „číslo 2255“	SMS	cena
60-minútový	A*	2,50 €
20-minútový	B	1,30 €
180-minútový na bezplatnú prepravu	Z	0,30 €
jednorazový bicykel / batožina	X	1,50 €
návod	INFO/HELP	0 €

*Prázdna SMS, medzera alebo iný znak okrem ostatných znakov uvedených v tabuľke

ÚSPECH ČÍHA KDEKOŤVEK

Príkladom sú členovia aliancie Môj Obchod, ktorá oslavuje 5. výročie. Každý z nich je iný, každý z nich žije v inom kúte Slovenska. Aj keď sa od seba navzájom tak odlišujú, ich príbehy svedčia o tom, že ak sa človek rozhodne niečo dokázať, môže sa stať úspešným. Nech je kdekoľvek.

Ján Kučera
Žilina

Ján Kučera pracoval desať rokov v maloobchodných sieťach. Vždy v pozícii obchodného manažéra a zároveň zástupcu riaditeľa. Túto prácu by zrejme robil aj ďalej, keby obchodné siete neprešli do režimu centrálnych objednávok. „Z manažérov sa tak zo dňa na deň stali iba vykonávači pokynov,“ hovorí rozhodne. Každý potrebuje iný impulz na začatie podnikania. Pre Jána Kučera to bol tento. A odtiaľ mu chýbal už len krôčik k sieti Môj obchod. „Celý život je zmena. Ak sa jej bojíte, neurobíte ju a zastavíte sa, nemáte šancu získať nového zákazníka a byť úspešný,“ hovorí podnikavý Žilincan.

Jozef Pojdač
Prakovce

Jozef Pojdač z Prakoviec má na to rovnaký názor. Aj jeho motivovala zmena k lepšiemu. „Nie, človek sa nemusí báť. Rovnako ako sa my – malé predajne – nemusíme báť veľkých reťazcov. Konkurujeme im prihovorením sa zákazníkovi, ochotou komunikovať, schopnosťou odborne poradiť, milým úsmevom, jednoducho osobným prístupom. Presne tým, akí sme.“

Lukáš Bilka
Skalica

Lukášovi Bilkovi z Bratislavy prenechal otec riadenie rodinnej pekárne. A stalo sa to, čo sa až tak často nestáva – že dieťa pokračuje v snahe rodičov a je naozaj úspešné. Lukášovi Bilkovi sa to podarilo. Jeho otec na neho môže byť hrdý. Rodinná firma sa rozrástla o niekoľko predajní Môj obchod.

Igor Benko
Trnava

Príbeh firmy **Igora Benka** z Trnavy sa začal písať v marci 1999. „Obaja s manželkou Evou sme profesijne pôsobili v tomto prostredí, s tým rozdielom, že manželka prakticky od svojho prvotného vstupu do zamestnania a ja až od roku 1994.“ Sú to ľudia, ktorí si zakladajú na korektných vzťahoch, a tie ich presvedčili aj na spoluprácu s alianciou Môj obchod. Veď ako Igor Benko hovorí: „Sumár našich vzťahov pre mňa znamená stabilitu v podnikaní a dobrý pocit bezpečia a korektnej spolupráce.“

Peter Benko
Dunajská Lužná

Jeho menovec **Peter Benko** z Dunajskej Lužnej vedel od malička, čím bude. „Mama nás vychovávala s úctou k práci a svojou húževnatosťou bola naším vzorom aj v zamestnaní, ktorému som sa neskôr rozhodol venovať tiež.“ Pani Benková pracovala v potravinách, kde jej Peter aj s bratom chodievali pomáhať. „Pre niekoho je to všedná práca. Pre mňa sa však stala tou vyvolenou, ktorá mi mala v budúcnosti zabezpečiť každodenný chlieb.“ Pán Benko je dnes spokojným partnerom v aliancii Môj obchod.

Pavol Zrak
Harmanec

Posledný zo šiestice vás presvedčí o tom, že húževnatosť a cieľavedomosť je často dôležitejšia ako počiatočný kapitál. „Na myšlienku vybudovať obchod ma priviedli rodičia. Rovnako dôležité bolo pre mňa aj rozhodnutie mojej partnerky, ktorá ma stoj čo stoj nechcela pustiť do mojej vtedajšej roboty. Dnes sa jej ani nečudujem. Pracoval som v Ostrave ako baník. Kto vie o tejto práci trochu viac, vie si predstaviť, ako veľmi musela moja partnerka chcieť zmeniť moje životné smerovanie. Aj keď som mal teda kvalifikáciu na podnikanie ako remeň, pustil som sa do nej naozaj s vervou,“ a tak je dnes aj **Pavol Zrak** z Banskej Bystrice jedným z úspešných partnerov aliancie Môj obchod.

V SIETI
MÔJ OBCHOD
STRETNETE ĽUDÍ,
PRE KTORÝCH

- je životným poslaním byť dobrými a obetavými obchodníkmi
- je základom ich vzťahu k zákazníkom osobný až rodinný prístup
- je dôležité držať krok s trendmi a ponúkať zákazníkom to najlepšie
- sú spokojní zákazníci hnacím motorom aj motiváciou rásť
- je údelom ponúkať zákazníkom viac ako len tovar

už **5**
ROKOV
s vami

ŽIVEL menom Vica

Éva Vica Kerekes (35) si radšej kúpi výlet než novú kabelku. Relaxuje pri upratovaní, neznáša večierky a dobrovoľne sa mení na Robinsonku.

Autor: Natália ROZBORILOVÁ, Foto: Arts illustrated Studios, Trudy Mayer

Naposledy sme vás videli hrať v slovenskom historickom seriáli 1890, ale to asi neznamená, že s nakrúcaním filmov ste si dali pauzu, či?

Určite nie, nedávno som dokončila nakrúcania v zahraničných produkciách. Práve sa strihá nemecký film Bazén, kde som dostala úlohu Polky. Teraz sa teším na nádhernú rolu v maďarčine. Budem hrať ženu, ktorá sama so synom žije v lese ako divožienka, zabíja zver a strieľa. A rolu vo filme o Milade Horákovej som si tiež užila. Aj keď to bolo náročné, pretože sa všetko nakrúcalo v angličtine.

Ste polovičná Maďarka, ktorá hrá aj po česky, k tomu nemčina a angličtina, nemáte v tom na placi trošku chaos?

Ani nie, pretože pri zahraničných produkciách vždy dostanem lektorku, ktorá so mnou trénuje prízvuk. A vo filme Milada

o politickej väzenkyni Milade Horákovej, našťastie, môžem mať prízvuk. Hrám jej sestru, ktorá bola Češka a nakoniec emigrovala do Ameriky. Veľmi sa mi páčilo, že som na scéne bola brunetka, s tou parochňou som sa cítila ako niekto iný.

Ale veď červené vlasy sú vaše poznávacie znamenie. A k Vici Kerekes patria rovnako ako nálepka sexbomby, ktorá vám prischla vďaka filmom Nestyda či Muži v nádeji. Už ste si na tento prívlastok zvykli?

Ja som sa ako sexbomba nikdy necítila, aj keď sa to so mnou vlečie už roky. Ľudia sú totiž povrchní a ak si herečku zapamätajú vďaka erotickým scénam, tak im to v hlave dlho zostane. S tým nič neurobím, hoci som už niekoľko rokov nič podobné nenakrúcala. Aj teraz som v Prahe dokončovala posledné zábery seriálu Exner, kde som dostala rolu zubárky. Čiže nič vyzývavé.

Našťastie, on ako umelec môže žiť a pracovať hocikde. Ale nemá rád, keď o ňom rozprávam, myslí si, že súkromie by sme si mali nechať len pre seba. My dvaja si nedávame ani fotky na sociálne siete a nepotrebujeme pred svetom ukazovať, že nám je spolu dobre.

Tak sa vrátme k cestovaniu, ste skôr dobrodružný typ alebo si viac potrpíte na pohodlie hotelov?

Hotely si skôr užívam pri nakrúcaní, ale cestovanie milujem. Chodím rada do hôr, tam sa cítim ako ryba vo vode. A stanovačky, to je moje. Spať pod stanom je pre mňa najviac. Občas takto vyrazíme s kamarátmi, ale ja mám rada aj chvíle, keď sa môžem niekde sama schovať pred svetom.

Prečo? Chcete byť za Robinsonku?

Skôr potrebujem samotu, aby som mohla premýšľať. O sebe aj o živote. Akoby som si do batohu nabalila všetky nahromadené myšlienky a vlastnosti, ktoré chcem na sebe zmeniť, a potom ten batoh zložím. A na to musím byť len sama so sebou. Aj nedávno som takto na dva dni vyrazila do opusteného domčeka pri jazere neďaleko Balatonu. Tie východy a západy slnka nad hladinou boli úžasné, lenže potom prišla noc, všade bola úplná tma, nikde nikoho. Vtedy mi nebolo všetko jedno. No pre mňa bolo dôležité prežiť aj ten strach, ja totiž občas potrebujem vystúpiť z komfortnej zóny a zistiť, čo všetko zvládnem.

Tento rozhovor robíme do časopisu, ktorý budú čítať najmä ľudia vo vlakoch. Je aj takéto cestovanie vaša šálka kávy?

Vlaky milujem ešte od detstva, keď som takto cestovala s mamou. A aj ako študentka vysokej školy som z Filakova do Bratislavy celé roky dochádzala rýchlikom. Cestovanie vlakom je úžasné a má svoje čaro. V kupé sa stretnem s neznámymi ľuďmi, vypočujem si zaujímavé príbehy, vždy ma tam niečo prekvapí. Je to stretnutie s reálnym životom.

Vy ste ako cestovateľka strávili mesiac na Novom Zélande, predtým ste boli v Los Angeles, takže vás to láka aj do sveta?

Áno, ale na Nový Zéland som išla preto, aby som si vylepšila angličtinu. Vždy, keď mám v kalendári pár týždňov voľna, snažím sa na seba pracovať. A radšej si zaplatím jazykový kurz alebo výlet na opačný koniec sveta, ako by som si mala kúpiť novú kabelku.

Vážne? To u herečiek nie je bežné, vy sa predsa musíte ukazovať na večierkoch, aby ste boli stále na očiach. Alebo to už v šoubiznise tak nefunguje?

Svoju prácu milujem, no jedna vec mi na herectve prekáža. Všetky tie večierky, kde sa treba nahodiť do gala, dať si šaty predpísané na pozvánke a ak si také neoblečieš, je to faux pas. Mne to príde ako cirkus. Hráme sa na veľký filmový svet, lenže ➤

Jedna vec mi na herectve prekáža. Všetky tie večierky, kde sa treba nahodiť do gala, dať si šaty predpísané na pozvánke a ak si také neoblečieš, je to faux pas. Mne to príde ako cirkus. Hráme sa na veľký filmový svet, lenže to nie je pravda.

Vy ste vyrastali vo Filakove, študovali v Bratislave, tie najznámejšie filmy, ktoré vás vystrelili do prvej ligy hercov, ste nakrúcali v Prahe. No dnes žijete v Budapešti, kde sa vlastne cítite doma?

Teraz v Budapešti. Som veľmi citlivá na vibrácie a už keď som sem prišla prvýkrát, vedela som, že toto je moje mesto. V Prahe som sa necítila taká slobodná, pretože ma ľudia začali spoznávať, no tu si užívam súkromie. A keď treba, sadnem do auta, za hodinu som u rodičov vo Filakove a za dve v Bratislave. Nedávno som si urobila vodičák, mám konečne auto, takže teraz je to moje cestovanie jednoduchšie.

Váš priateľ Lukáš, ktorý je český umelec a žije sa ako tatár, prišiel za vami do Budapešti tiež?

Áno, chcel z Prahy vypadnúť a táto zmena mu prišla vhod.

Dosiaľ nezverejnená fotografia Vicy Kerekes, ktorá vznikla len pred niekoľkými dňami

to nie je pravda. My sme presne takí istí ľudia ako všetci ostatní. Ja som Vica, ktorá si radšej večer doma otvorí víno, než by sa mala vyobliekať a ísť na párty.

A čo robíte, keď nenakrúcate, nedrilujete sa texty, ani nemusíte obchádzať večierky? Ako relaxujete?

Idem na masáž, na kozmetiku alebo si zacvičím s mojím trénerom. Najnovšie ma baví aerial joga, pretože to hojdanie vo vzduchu je veľmi upokojujúce. Alebo som len doma a užívam si ticho. A ešte veľmi rada upratujem. Pri tom sa mi nádherne prečistí hlava.

Priznám sa, že som čakala trochu dobrodružnejšie záujmy, veď na ľudí pôsobíte ako baba, ktorá neobsedí na mieste. Ako živel...

To aj som, ale väčšinou sa vybláznim v práci a pri nakrúcaní. A mám rada, keď si môžem posúvať vlastné hranice. Vždy sa mi páčilo robiť zakázané veci. Keď som mala v scenári, že moja postava má skočiť do vody z päťdesiatmetrovej výšky, nechcela som dablérku, ale radšej som to urobila sama. Stále si chcem dokázať, že to zvládnem, niekam sa posuniem, že spoznám samú seba. Aj preto ma stále láka urobiť si napríklad kaskadérsky kurz.

Aha, tak preto ste po maturite chceli študovať na policajnej akadémii?

To bolo skôr preto, lebo v osemnástich som netušila, čo budem robiť. Preto som sa prihlásila na policajnú akadémiu. Prešla som prvým kolom, aj druhým, ale v tom treťom asi zistili, že nie som vhodný typ na policajtku.

Vďaka Bohu, inak by slovenský aj český film prišiel o jednu talentovanú herečku. Kedy ste zistili, že toto by bola práca pre vás?

Moja mama ako amatérska režisérka viedla vo Filákovke detskú skupinu, kde som chodila aj ja. Lenže v takom malom meste ľudia vnímajú veľký svet a herectvo ako čosi povrchné, špinavé, plné drog. Ja som si to myslela tiež a hovorila som si, že taký život nechcem, že by som raz chcela mať deti a rodinu. No keď som z maminho krúžku odišla, zistila som, že mi to herectvo chýba. A tak som sa prihlásila na VŠMU.

Spomínate rodinu a deti, ešte na ne neprišiel čas?

Ako mi pribúdajú roky, tak si čoraz viac hovorím, že raz by som deti chcela. To však nezávisí len odo mňa, ale aj od môjho partnera. Obaja musíme k tomu rozhodnutiu dospieť.

KNIHY LETECKÝCH FOTOGRAFIÍ Z CELÉHO SLOVENSKA

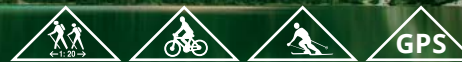
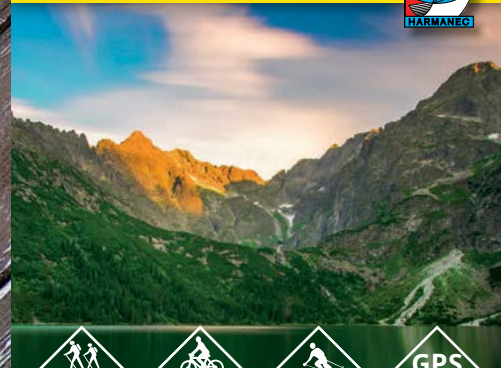

www.cbs.sk/e-shop

marketing@cbs.sk

TURISTICKÉ MAPY

OPĀŤ OŽIVAJÚ!

www.vku-mapy.sk

NÁJSŤ SPRÁVNU CESTU BLUDISKOM JE UMENIE

ANTIGRAVITAČNÉ
MIESTNOSTI

ROZŠÍRENÁ
REALITA

NAJKRAJŠIE ZRKADLOVÉ
BLUDISKO V STREDNEJ EURÓPE

Galéria trick-artu a optických ilúzií pre celú rodinu

Otvorené každý deň 9:00 - 19.00 hod.

Rezervujte vopred na 0911 733 840 alebo www.tricklandia.sk

Nájdete nás: Cesta Slobody 4, Starý Smokovec
(nad autobusovou stanicou)

NEZABUDNITE
SI SMARTFÓN
ALEBO
FOTOAPARÁT!

TrickLandia

Hlavne nápadne

Máte chuť na cukríkovú ružovú,
citrónovú žltú alebo skôr
na metalické odlesky?
Tieto odtiene sú totiž na
výslni módnej sezóny.

Autor: Natália Rozborilová, Foto: Archív značiek

Ružové šaty, Mohito, 14.90 €

Ružové lodičky na
podpätku, CCC, info
o cene v predajni

**CUKRÍKOVÁ
RUŽOVÁ
OSLADÍ VÁM DEŇ**

Kožená kabelka, Coccinelle,
info o cene v predajni

Ružová bunda
s imitáciou kože,
Takko, 19,99 €

Koralová sukňa so vzhľadom
semišu, Takko, 16,99 €

Dievčenská cropped mikina, 19,90 €

Ružový top s ramienkami, Esprit, 45 €

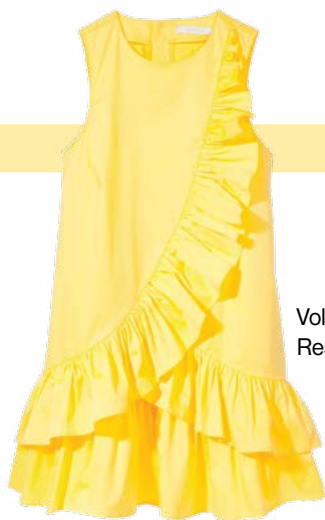
Dievčenské šortky s detským motívom, H M, 7,99 €

Dámske nohavice, Lindex, 39,90 €

Dámska ružová kabelka, Humanic, 149,95 €

Kožená kabelka, Coccinelle, info o cene v predajni

Volánové šaty, Reserved, 29,90 €

Kožený náramok, Born in Barcelona, info o cene na nete

Letný top, H M, 14,90 €

Dievčenská sukňa, Lindex, info o cene v predajni

Chlapčenské nohavice, Lindex, 19,90 €

Bunda do každého počasia, Lindex, 59,90 €

ŠŤAVNATÁ ŽLTÁ

KAŽDÉMU OUTFITU
DODÁ TÚ SPRÁVNÚ
ŠŤAVU

Vizuál Luisa Spagnoli

METALICKÁ REVOLÚCIA

NECH SA TO
LESKNE

Náramok s kvetinovým
motívom,
Takko, 4,99 €

Strieborné tričko,
Takko, 9,99 €

Praktická
dámska
mikina,
HM, 34,99 €

Dámsky
metalický
sveter, Takko,
15,99 €

Dievčenské tenisky
s odleskami,
Humanic, 34,95 €

Dámska strieborná
kabelka, Reserved,
34,90 €

Dievčenská lesklá
sukňa, Reserved,
14,99 €

ŠTYLISTA RADÍ: AKO NA TO?

1

Nebojte sa ani kombinácie viacerých výrazných farieb, ružová sa dá zmixovať so žltou, ak celý outfit zjemníte nenápadnými doplnkami.

2

Tieto tri farby si v lete najlepšie rozumujú s džínsovou modrou alebo s bielou, k metalickému vrchu môžete pridať aj čierny spodný diel

3

Už dávno neplatí, že zlaté odtiene sa nekombinujú so zlatými, pokojne si k metalickej striebornej bombere či sukni obujte zlaté tenisky, a naopak

4

Ak si outfit vyskladáte z ružovej či žltej, topánky aj kabelku voľte v menej výrazných tónoch, aby výsledok nevyzeral príliš cirkusantsky.

5

Deti si môžu dovoliť aj bláznivejšie kombinácie, ich outfit totiž znesie oveľa viac farieb ako ten dospelácky.

BAZILEJ 2017

Luxusná prehliadka hodinárov

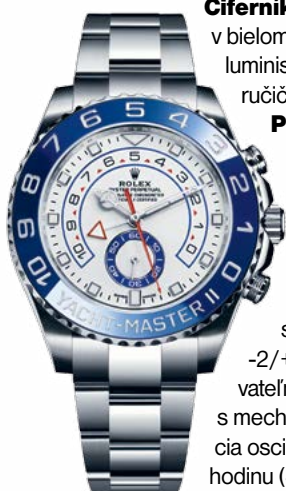
Najväčšia výstava hodín a šperkov vo švajčiarskom Bazileji je prehliadkou práce a umenia najznámejších hodinárskych dielní. Každý rok sa v tomto meste môžete zoznámiť s novinkami a trendami desiatok hodinárskych butikov, ktoré odolávajú dobe digitálu a robotov. Umenie jemnej mechaniky v hodinárskom priemysle a ľudská práca hodinárskych majstrov má stále obrovskú hodnotu a veľa fanúšikov.

Zoznámete sa s novými ikonami roka 2017.

Autor: mč, Foto: Archív značiek

ROLEX

OYSTER PERPETUAL YACHT-MASTER II

Ciferník: biely, hodinové indexy v bielom 18 ct zlate, dlhotrvajúca luminiscencia Chromalight, ručičky z 18 ct bieleho zlata
Púzdro: 44 mm, oceľ, cerachromová otočná luneta, zafírové sklo, trojnásobný systém vodotesnosti proti poškrabaniu
Strojček: mechanický chronograf, obojsmerné samonafahovanie, presnosť -2/+2 sek./deň, programovateľné regatta odpočítavanie s mechanickou pamäťou, frekvencia oscilátora: 28,800 úderov za hodinu (4Hz), výkonová rezerva: 72 hodín, 42 rubín

Cena: 16 515 EUR

BREITLING

SUPEROCEAN HÉRITAGE II

Púzdro: oceľ, 42 a 46 mm, dostupné v troch farbách: čiernej, modrej, striebornej, vodotesnosť 200 m, uzamykateľná korunka, zafírové sklo
Strojček: Kaliber B20, chronometer oficiálne certifikovaný COSC, samofahovací automat, 28.800 vibrácií / hodina, 28 kryštáľov, rezerva chodu viac ako 70 hodín, kalendár

Cena: 4085 EUR

CHOPARD

HAPPY OCEAN

Púzdro: 40 mm, oceľ, hrúbka púzdra 14,21 mm, vodotesnosť: 300 m, 5 rotujúcich diamantov, zafírové sklo, luneta vykladaná diamantami
Strojček: automat nafahovanie, počet kryštáľov: 31, rezerva chodu 60 hodín
Ciferník: námornická modrá
Cena: 46 092 EUR

HUBLLOT

TECHRAME FERRARI TOURBILLON CHRONOGRAPH

Púzdro: 45 mm, v titánovom prevedení, zafírové sklo

Strojček: HUB6311, manuálne nafahovanie, skeleton tourbillon chronograf, rezerva chodu – 115 hodín, vodotesnosť: 30 m Limitovaná edícia:

70 kusov hodínok Hublot vydaných pri príležitosti 70. výročia Ferrari (1947-2017)

Cena: 116 610 EUR

BLANCPAIN

BITKA O KRÁĽOVNÚ KRAV

Novinka 2017, špeciálny model remeselnicky vyrobené v zlate a ručne ryté vo vzácnej skakudo zliatine (zlaté + med'), ktorá sa používa na zdobenie historických mečov, ciferník je ručne, motiv „Boj o kráľovnú kráľ“ je ručne vyrývané do ciferníka, v pozadí je vyobrazený Matterhorn. Hodinky sú vyrobené ako pocta Švajčiarsku.

Cena: 147 461 EUR

NEBUDEM v klube hladných žien

Čo vyrastie z dievčatka, ktorého otec nešiel nikdy vyniesť smeti, lebo by si susedia mysleli, že je pod papučou?

Autor: Saša, Foto: Shutterstock

Meno jej dala mama po nejakej dánskej moderátorky. Bohvie, kde na ňu počas socializmu narazila. Volá sa Trina, ale nikto jej nepovie inak ako Trin. Dnes má 40, je šťastne umelo oplodnená a odpoveď na otázku svojho dieťaťa, kto je môj otec? odsunula na neurčito. Čo tomuto „happyendu“ predchádzalo?

Keď máte otca mača, ktorý po obede nedá ani tanier do drezu, lebo to je ženská robota, máte dve možnosti: Buď z vás vyrastie submisívna nešťastnica bez odvahy na vlastný názor alebo si celé detstvo opakujete, že toto s vami žiadny muž nikdy navštíviť nebude. A stane sa z vás žena, ktorá vyzerá, že žiadneho muža nepotrebuje.

Áno, mala frajerov, a nebolo ich málo. V dvadsiatich si ešte mohla dovoliť ten komfort, aby ju omrzeli. Viete, ako sa spieva v tej pesničke z Bridget Jones. All by myself sa volá. „Keď som bola mladá, nikdy som nikoho nepotrebovala a milovanie bolo len zábavou...“

Ale niekedy chlápci aj sami ušli. Prečo? Môže muža vydesiť žena, ktorá mu oznámi, že sa ide do kina, kúpi lístky a dokonale organizáciu programu završí bonusom -

zoberie tam aj fľašu vína, keby sa náhodou nudili? Dnes Trin vie, že môže. Pri podobných akciách totiž dotýčny nadobúdala pocit, že je akýsi nepotrebný. Áno, áno, mala ona počúvať kamarátku Denisku, ktorá ju nielen obliekala, ale aj učila, ako sa má zatvárať, keď jej muž pripaluje cigaretu. Pootvorí ústa a pozrieť sa nevinne spod obočia, to ona vedela dokonale.

Bol v jej živote svojho času ideál-športovec-intelektuál, mala 28 a vydržalo im to štyri roky. Štyri roky žila v ilúzii, že mu spoločité vyhovuje. Keď sedeli v krčme, s úľavou vnímala, že sa rozprávajú a smejú. Neboli ako iné dvojice, kde každý jeden tupo čumí na inú stranu a spolu zúfalo nemajú o čom. Smiali sa na rovnakých veciach, ohovárali rovnakých ľudí a milovali akčné filmy. Martin, tak sa týpek volal, vyzeral, že potrebuje svoj vlastný čas, dopriavala mu ho toľko, koľko chcel. Napokon, mala svoje kamarátky aj zábavu, svoje peniaze zo slušne platenej roboty v agentúre, ktorá vyhľadáva a dohadzuje klientom tých správnych zamestnancov. Postupovala nahor v podstate bez toho, aby sa o to nejak zvlášť usilovala. Navyše, bola samostatná jednotka, ktorá si nemyslí, že gummy na aute má chodiť do servisu vymieňať muž.

Martin si po štyroch rokoch našiel ženu, ktorá je presvedčená, že gummy na aute má

do servisu chodiť vymieňať muž.

„To je taká blbosť, že sa ma muži boja,“ presvedčala Trin kamarátku Soňu už po stý raz. „Žiadny strach. Prostý nezaujím. Nie sú masochisti, nechcú niekoho, kto im celým svojím zjavom dáva najavo, že mu nemajú čo ponúknuť. Vezmi si Martina, vďaka nemu som to pochopila. Aj keď mi nikdy nevysvetlil, prečo ma vymenil. Dnes čaká dieťa s nesamostatnou chudinkou, ktorá mu volá, aj keď pripáli chlieb v hriankovači. Vkuse jej niekto ubližuje, tá má snáď karmu obeť, a on je záchranca. Je potrebný! So mnou mal pocit, že či je alebo nie je, môj život to nijak výrazne neovplyvní. Pritom to nie je pravda. Milovala som ho, potrebovala a chcela som ho pri sebe. Budúcnosť s ním nevyzerala ako čierna diera.“

„No, ale svojím spôsobom mal strach. Strach, že keď bude zarabať menej ako ty, budeš mu to vyčítať a hnať ho do druhej roboty,“ namietala Soňa.

„Možno,“ pripustila Trin. „Hoci to by som nikdy nespravila. Paradoxné je, že hnať do druhej roboty ho bude práve tá chudinka,

pretože sama si vlastné peniaze nedokáže zarobiť. Takže čomu sa chcel chlapec vyhnúť, presne do toho padol.“

„Ale bohvie, či mu to bude vadit' viac ako ten jeho vnútorný pocit, ktorý mal pri tebe, že pokiaľ ide o robotu, nikdy ti nebude seberovný. Čo je ďalší smutný paradox. Na ambície kašľal, napriek tomu to ako muž neustál,“ uzavrela Soňa.

Takže Trin mala 35, byt, auto a za sebou životnú fázu, kedy si chodila do barov vyberať chlapičkov na sex. Lenže na to tiež musíte mať povahu. A Trin bolo z toho na druhý deň vždy viac biedtne ako uspokojivo. Tieto vzťahy totiž žena nemôže vyhrať. Hoci tak nevyzerala, túžila po láske. A po dieťati. Lenže, kde hľadať v jej veku muža na bežný život, navyše s tým jej prejavom, ktorý kričal: Nikoho nepotrebujem.

Skúste to na internetovej zoznamke. Tam o vás v 35 prejaví záujem buď úplný zúfalec, ktorý odpisuje všetkým alebo patologický klamár alebo muž, čo môže byť vašim otcom. Len pre ilustráciu: S jedným si písali dvojhodinové mejly, totálna zhoda. Keď sa

stretli, stačilo desať sekúnd, aby jej bolo jasné, že tá káva bude čisté utrpenie. Reálne fyzicky je, hold, dôležité.

Už žiadne písanie, poučila sa. Prišiel ďalší. Vyzeral použiteľne, dokonca za ním zopár ráz pricestovala do Banskej Bystrice. Po troch mesiacoch bola slušne namotaná a keď sa dotýčny zo dňa na deň odmlčal, bola presvedčená, že mal autonehodu. Potom jej zavolała nejaká uplakaná nešťastnica, ktorá jej v monológu prerušovanom vzlykmi predostrela, že takých ako ona a Trin bolo asi desať. „Ja som mu do tej Banskej Bystrice vždy nosila aj vyprášané rezne,“ vzlykala do telefónu a Trin nevedela, či sa smiať alebo tiež plakať. To bol koniec zoznamovaniu sa cez internet.

A opäť sa vynorila pesnička z Bridget Jones. „Keď som bola mladá, nikdy som nikoho nepotrebovala, a milovanie bolo len zábavou. Tie dni sú preč. Žijem sama...“

Poznáte tie speed datiny, že? Máte 38, vchádzate do miestnosti, kde je väčšina žien s hladnými pohľadmi a zopár chlapičkov. Len čo im však podáte ruku, je vám jasné, že to

nebude dobré. Trin neznášala tie mľandravé podania rúk. „Chcípaci... To sú muži?“ pýtala sa v duchu. „Kde sú normálni muži?“ Zabalila to hneď na začiatku. Napriek tomu šla po mesiaci znova. Čuduj sa svete, objavil sa tu jeden použiteľný týpek. Len o dva roky starší, sympatický, Norbert sa volal. Po týždni sa spolu vyspali, párkrát spolu boli v kine, denne si písali a po mesiaci jej povedal, nech zostanú kamaráti. Prečo? Trin pri odpovedi dodnes tápe.

„Podľa mňa,“ zamyslela sa kamarátka Soňa, „z teba cítil, že ti ide o dieťa. A to ho vydiesilo. Muži majú tú výhodu, že majú kvantum času, nemajú sa kam ponáhľať, otcami môžu byť aj v päťdesiatke.“

„Výborne, takže už som aj ja v klube tých žien s hladnými výrazmi tváre...“

Keby to nebola Trin, tak by zrejme hladovala ďalších desať rokov. Ale ona sa rozhodla ísť ďalej. Bude mať dieťa, a to aj sama. Pôjde do Brna na umelé oplodnenie. Isteže tam boli nejaké dilemy typu, čo mu poviem, kto je otec? Upratala si to však v hlave pomerne rýchlo. V tom chaose, v ktorom sa dnes zmieta spoločnosť, kde mnohé deti žijú len s frustrovanými matkami alebo s macochami alebo s otčimami, to nebude taký neprekonatelný problém. Aj susedka stretla svoju životnú lásku v 56-tich. Nikdy nevieš, či sa napokon nejaký otec nenájde. Ale čakať naňho už bude so svojím synom.

ŽOFIA BOSNIAKOVÁ

lákala turistov stovky rokov po smrti

Barónka Žofia Bosniaková z Veľkého Bielu bola uhorská šľachtičná. Narodila sa 2. júna 1609 v Šuranoch a zomrela 29. apríla 1644 v Strečne. Po smrti bola uctievaná ako svätica, hoci k jej kanonizácii nikdy nedošlo.

Slovenská rarita, múmia Žofie Bosniakovej odpočívala v kaplnke v kostole v Tepličke nad Váhom 365 rokov, až kým ju jeden mladík zo Žiliny podpálil. Tmavú múmiu vraj videl na internete ako ježibabu a v noci ho budila zo sna. Rakvu s pozostatkami sa snažil zapáliť už v kostole, ale keďže bola v nehoľavom kryte, vytrhol ju zo steny, vyniesol von, polial benzínom a vzácna múmia, ktorú obdivoval celý svet, zhorela za pár minút takmer do tla.

Autor: Robert DAVID, Foto: int

Jedna z najväčších slovenských záhad a atrakcií sa tak stala nenávratnou minulosťou. Chlapíka, ktorý si po čine sadol pod strom a hystericky sa smial, najskôr chceli vyšetrovať pre trestný čin hanobenia mŕtveho, po vyšetrení u lekára však zistili, že trpí schizofréniou, na ktorú mal dedičné predispozície. Paradoxne sa podpaľáč do kaplnky dostal ako bežný turista. Klúče si, podobne ako ďalší záujemcovia o prehliadku, vypýtal v neďalekej cukrárni. A Žofia Bosniaková? Po podpálení múmie už do Tepličky tolko turistov nechodí. V urne v kostole sú odložené časti kostí, tkanivo z ramien a časť mozgu... Kým však Žofia bola v skutočnosti, keď sa po časovej osi posunieme o stovky rokov naspäť?

Od mladosti vraj vynikala nielen krásou, ale aj dobrotou a rozvahou. Patrila do malej skupinky vzdelaných žien svojej doby. V sedemnástich sa prvý raz vydala, za Michala Serényiho. Hneď po svadbe odišla za manželom na Moravu, ale po krátkom manželstve Serényi ochorel a zomrel. Vdova sa opäť vydala a stala sa z nej manželka uhorského palatína Františka Vesselényiho, žila v Tepličke nad Váhom a na hrade Strečno. Bola veľmi aktívna, založila charitatívne spolky, malú nemocničku a takisto podporovala kostoly a osobne šila kňazské rúcha. Známe sú jej chlebové bochničky, ktoré rozdávala chudobným. Viete, že práve preto sa dnes volajú bosniaky? Zomrela mladá, vo veku 35 rokov a pochovali ju v krypte na Strečnianskom hrade. Vraj zomrela na tuberkulózu, neskôr sa objavili teórie, že skonala násilnou smrťou, dokonca, že ju dal zavraždiť manžel kvôli milenke. V roku 1689 našli jej telo neporušené po viac ako 45 rokoch od jej smrti, hoci nebolo balzamované. Gróf Ján Lowenburg dal jej telesné ostatky v roku 1698 premiestniť z hradnej kaplnky do krypty farského kostola v Tepličke nad Váhom. Aj keď bolo zachované telo Žofie Bosniakovej raritným zjavom, v medicínsko-patologickej praxi takáto mumifikácia nie je neznáma. K prirodzenej mumifikácii telesnej schránky môže dôjsť v extrémne suchých podmienkach. V krypte Strečnianskeho hradu však ostalo údajne neporušené iba telo Žofie Bosniakovej, telá ostatných zosnulých sa rozpadli. Odborníci dokonca tvrdili, že tento jav súvisel aj s primeraným množstvom vápnika, ktorý sa vždy nachádzal v blízkosti mŕtvej a ak sa k tomu pridala správna teplota a vlhkosť, zázrak bol na svete...

Do malého kostolíka v Tepličke nad Váhom vchádzali dlhé roky návštevníci so zatajeným dychom. V knihe návštev sa za posledných desať rokov prítomnosti múmie objavilo takmer 50-tisíc podpisov. Medzi nimi napríklad aj z Číny, Madagaskaru či z Japonska. Telo drobnej Žofie po rokoch v kaplnke zhnedlo. Oblečená bola do tmavých kvietkovaných šiat a tvár v bielom čepci odhaľovala náznaky očí, úst či nosa. Z rúk dokonca mierne vystupovali kosti a žily. Ľudia sa jej dotýkali, takže po čase rakvu prekryli priehľadným sklom. Začiatkom 90. rokov začala cirkev zhromažďovať materiály k procesu jej blahorečenia. V 2009 zostala väčšina v šoku, pretože slovenskú raritu zničil spomínaný vandalský čin schizofrenika. Paradoxne sa barbarstvo odohralo 1. apríla.

V roku 1729 bola jej múmia prevezená do kostola v Tepličke nad Váhom a neskôr vystavená v otvorenej rakve za sklom

1. apríla 2009 psychicky narušený Zilčan rakvu Zofie Bosniakovej podpálil a jej pozostatky zhoreli na uhol

Dnes už je rakva zabezpečená lepšie než v minulosti. Za sklom napojeným na poplašný systém a zvyšné časti jej tela uložené v urne za mrežami

Nechajte rozkvitnúť svoj balkón

Začiatkom leta prichádza čas balkónov, terás a lodžii.

Miesto na kúsok zelene sa určite nájde aj na tom najmenšom balkóne. Aby ste mali z kvetov radosť až do neskorej jesene, dbajte na výber správnych druhov.

Aj keď muškát zostáva kráľom balkónov, nemusí byť jediný...

Autor: Blažena Zemanová, Foto: Shutterstock

NAŠA RADA

- ✓ Vyberajte si rastliny podľa konkrétnych podmienok na vašom balkóne – slnečný, zatienený, veterný...
- ✓ Vždy kupujte zdravé, dobre zakorenené sadeničky, najlepšie v overenom záhradníctve.
- ✓ Nedajte sa zlákať cenou alebo akciami.
- ✓ Informujte sa o polievaní, kvalite zeminy, prípadných chorobách vybraného druhu.
- ✓ Pri presádzaní do okrasných balkónových nádob alebo debničiek nezabudnite na spodnú drenážnu vrstvu.
- ✓ Kvety polievajte vždy skoro ráno odstátou alebo dažďovou vodou.
- ✓ Proti prílišnému odparovaniu vody môžete povrch zeminy okolo rastlín prikryť veľmi hrubým štrkom alebo okruhliakmi, ktoré pôsobia aj dekoračne.

SLNEČNÝ BALKÓN

GAZÁNIA

Táto letnička nápaditých farieb od žltej cez karmínovú, oranžovú až bronzovú, potrebuje tiež veľa slnka. Je odolná proti škodcom a chorobám. Zaujímavosťou je, že jej kvety sa úplne otvárajú na pravé poludnie, ak je daždivo alebo zamračené, zostanú zatvorené. Treba ich dostatočne polievať a pravidelne odstraňovať odkvitnuté hlavičky.

PETÚNIA A SURFÍNIA ANO

Dôkladne si vyberajte priesady, ktoré vysadíte. Bohatý rast a záplava kvetov závisia od stavu sadenic – mali by byť dostatočne zaštiknuté, aby od začiatku nasadili dostatok výhonkov. Nezaštiknutá petúnia vytvorí len jeden výhonok a nerozrastie sa do šírky. Ak chcete mať bohatý črepník s prevísom, nasadte veľa malých priesad. Petúnie a surfínie nie sú náročné na hnojenie, no skôr podliehajú hubovým chorobám. Preto odporúčame raz mesačne preventívne oštiepenie postrekom.

BALKÓN V TIENI

BEGÓNIA

Potrebuje dostatok svetla, ochranu pred vetrom, prievanom a priamym slnkom, škodia jej prudké výkyvy teplôt. Nie je náročná na pôdu, substrát by mal byť kyprý, prepúšťať vodu. Aby krásne kvitla, potrebuje občas prihnojiť. Vyrastá z hlúz, má krehkú dužinatú byl' aj listy. Ak sa objaví žltnutie listov, problémom môže byť nedostatok vody. Begónie trpia aj na plesne – najmä vtedy, ak nemajú dostatok svetla. Odkvitnuté kvety treba pravidelne odstraňovať.

FUKSIA

Darí sa jej na tienistom mieste chránenom pred vetrom a dažďom. V horúcom počasí jej možno zvlhčiť listy. Keď sa objavia puky, možno ju prihnojiť hnojivom s draslíkom. Do substrátu jej primiešajte asi tretinu piesku a rašeliny. Fuksie sa lahko rozmnožujú po celý rok: odrežte časť koncového výhonku s tromi listami a zasadte do substrátu na množenie rastlín, keď vytvorí dostatok jemných koreňov, presadte do kvetináča. Fuksia je trvalka, na zimu ju treba preniesť do chladnej miestnosti, zrezať na tri listy a len striedmo polievať.

VERBENA

Príjemne voňavá letnička, dá sa skombinovať v rôznych farebných variáciách.

Vydrží aj na horúcom slnku, no musí mať dostatok vlhky, preto je vhodné sadiť ju do samozavlažovacích nádob. Bohaté

kvitnutie podporíme aj pravidelným prihnojovaním. Aby sa rozkonárila, treba jej po zakorenení asi o polovicu zaštiknúť prvé výhonky, neskôr aj každé ďalšie. Výborne sa kombinuje so surfiniou.

OKRASNÁ ŽIHĽAVA

Má nádherne sfarbené listy, potrebuje svetlé, nie veľmi teplé miesto, odvápnový substrát a tiež hnojivo bez vápnika. Farba listov závisí od intenzity svetla, čím je menšia, tým sú farebnejšie. Aby sa hojne rozvetvila, treba ju zaštikávať, inak vyženie do pomerne nevýrazného kvetu, ktorý rastlinu zbytočne vysilí. Vyžaduje si dostatok mäkkej vody, substrát nesmie preschnúť, a od mája do septembra prihnojovanie. Pomerne lahko sa množí odrezkami, ktoré sa vysádzajú do zakoreňovačov.

LOBELKA

Obľúbená, neúnavne namodro kvitnúca, nenáročná rastlinka. Aby bohato kvitla, potrebuje veľa slnka. Na tmavom mieste trpí a hynie. Má rada teplo a veľa vody.

Vitalitu podporí hnojivo s vyšším obsahom fosforu raz za týždeň. Možno ju vysádzať do spoločnej nádoby s muškátmi aj petúniami.

BACOPA

Letnička poskytne záplavu malých bielych kvietkov, ak ju dáme na polotienisté miesto, má rada podvečerné slnko. Je citlivá na vlhko, no rovnako aj na sucho, preto treba pravidelne kontrolovať stav substrátu a primerane polievať. Bude krásna, ak ju dva razy do týždňa prihnojiť viaczložkovým hnojivom pridaným priamo do zálievky. Pomáha jej aj pravidelné opatrné odstraňovanie odkvitnutých kvietkov, aby sa nevyšilovala.

4

tipy na auto 4x4 pre mladú rodinu

„Štvorkolka“ pre mladú rodinu by mala byť dostatočne veľká, nie príliš drahá a pokiaľ možno úsporná. Pravdou je, že áut spĺňajúcich tieto kritériá nie je na našom trhu veľa. My sme z nich vybrali štyri, ktoré podľa nás určite stoja za pozornosť.

Autor: lov, Foto: Dacia, Suzuki, Opel, Škoda

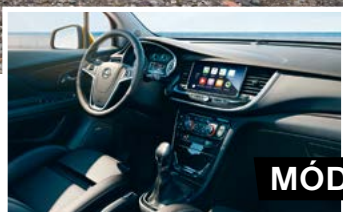
TIP Č. 1: ELEGANTNÉ A ÚSPORNÉ

Suzuki Vitara v minulom roku skončilo ako druhé najpredávanejšie auto na Slovensku, čím narušila hegemoniu škodoviek. Zaujala najmä atraktívnym dizajnom, dobrými jazdnými vlastnosťami, úspornosťou a v neposlednom rade cenou. S pohonom 4x4 ju kúpite už za 16 200 eur, s motorom 1,6i VVT, 88 kW (120 k). Pri tomto aute by sme sa benzínovej jedna-šestky určite nebáli. Je naozaj úsporná – a to aj pri jazde v meste. Oproti Dusteru má o 100 litrov menší kufror a aj menšiu svetlú výšku – 185 mm. Ponúka však aj za uvedenú cenu slušnú výbavu vrátane klimatizácie a palubného počítača. Pri pomere cena a výbava by sme však asi volili namiesto základu aspoň druhú najlacnejšiu výbavu Premium.

TIP Č. 2: LACNÉ A PRIESTRANNÉ

Za rozumnú cenu je k dispozícii Dacia Duster. S pohonom 4x4 ju dostanete už za 13 190 eur, konkrétne verziu 1,6 SCe s výkonom 84 kW (114 k). V prípade tohto modelu by sme ale odporúčali skôr naftový motor 1,5 dCi 80 kW (109 k). Ten dostanete vo výbave Arctica aj s tempomatom, klimatizáciou a bluetooth za 15 790 eur. Uvedený motor je síce už technologicky starší, ale naozaj úsporný a dostatočne výkonný. Duster má navyše aj slušný kufr s objemom 475 litrov a svetlú výšku 205 mm.

TIP Č. 3: MÓDNA ZÁLEŽITOSŤ

K najpredávanejším autám patria v súčasnosti crossovery. Majú drsný imidž SUV, no praktické kompaktné rozmery, s ktorými nie je problém jazdiť a parkovať v meste. Majú však jednu zásadnú nevýhodu – keďže pri nich ide do veľkej miery o imidž, na trhu je len minimum modelov s pohonom 4x4. Jedným z mála je Opel Mokka X. Najlacnejšia verzia s pohonom 4x4 je 1,4 Turbo s výkonom 103 kW (140 k). Zaplatíte zaň 19 290 eur. V cene už je klimatizácia, palubný počítač, tempomat a aj disky z ľahkých zliatin. Objem kufru je 356 litrov a svetlá výška 143 mm svedčí o tom, že auto nemá veľké terénne ambície.

TIP Č. 4: NAOZAJ VEĽKÉ

Škoda Kodiaq je na našom trhu úplnou novinkou. Ak hľadáte veľké a dobre vybavené SUV s pohonom 4x4, tak z ekonomického hľadiska určite patrí k najzaujímavejším voľbám, navyše je to aj aktuálne slovenské Auto roka. Verziu s pohonom 4x4 kúpite už za 25 490 eur. Pod kapotou má motor 1,4 TSI s výkonom 110 kW (150 k). Svetlá výška je 188 mm. V cene máte dotykový infotainmentový displej, denné LED-ky, zadné parkovacie senzory a silnú bezpečnostnú výbavu. Kodiaq má naozaj „rodinný“ kufr s objemom 720 litrov a môžete ho mať aj v 7-miestnom prevedení.

HUGO UPOKOJÍ DIEŤA

Vpád hovoriacich robotov do našich domácností je skutočnosťou. Ak vás o tom nepresvedčil(a) Kuri, musí vás o tom presvedčiť Hugo. Ten síce nechodí po byte po vlastných, ale so svojou kamerou dokáže rozoznávať mimiku tváre. Takže, ak mu zveríte vaše dieťa, okamžite rozozná jeho plač a pustí mu hudbu alebo rozprávku. Hugo sa navyše dá spojiť s platformou Amazon Alexa, ktorá dokáže byť akýmsi ríadiacim centrom všetkých smart-hračiek vo vašej domácnosti. Dvojka Hugo - Alexa tak dokáže manažovať váš denný režim, strážiť dom, plánovať činnosti a mnoho iných vecí. Hugova maloobchodná cena sa má začínať zhruba na 230 eurách, no treba rátať s tým, že mnoho jeho služieb je dostupných za pravidelné predplatné.

KOLKO robotov máte doma vy?

SMART LAMPA DO SMART DOMÁCNOSTI

Po robotovi, ktorý vás obslúži a posteli, ktorá počúva vaše chrápanie sa pozrieme aj na inteligentnú lampu. Lampu Smart Lamp od videnského startupu Luke Roberts tvorí tristo LED diód. Svetidlo ovládate (ako inak) cez mobilnú aplikáciu. V nej si navolíte nielen farbu lampy, ale aj smer, ktorým má svietiť. Takže, ak si prajete, aby vám do ľavej strany obývačky svietila červená a do pravej modrá, stačí správnym spôsobom prejsť prstom po displeji a máte obývačku v štátnych farbách. Na priame prenosy zo športových podujatí ako stvorené. Ak lampu pripojíte k sieti Apple Home Kit, môžete ju ovládať hlasovými pokynmi cez aplikáciu Siri. Očakávaná cena sa začína na 640 eurách.

Robotom teraz nemyslíme rozmernejšie kuchynské mixéry. V časoch, keď sú mobilné telefóny výkonnejšie, ako boli pred pár rokmi stolné počítače, sa to už na webe hemží rôznymi domácimi asistentmi. Všetky spadajú pod hlavičku smart home. V rámci nej už poznáme domáce multimediálne centrá, inteligentné chladničky či kúpeľne, ale napríklad aj postele, ktoré si všimajú polohu vášho tela, prípadne robotov, ktorí strážia a zabávajú deti. Zoznámte sa s nimi...

ROBOT POSTRÁŽI DETI. AJ ICH ZABAVÍ

Neklamným znakom, že 21. storočie je v plnom prúde, je možnosť nechať deti strážiť domácim robotom. Kuri na pohľad vyzerá trochu ako BB-8 z Hviezdnych vojen. Dokáže sa samostatne pohybovať po byte, je vyzbrojený Wi-Fi modulom, Bluetoothom a kamerou s vysokým rozlíšením. Reaguje na hlasové pokyny, aj na príkazy z mobilných aplikácií. S oslovením nebude problém, stačí povedať Hej, Kuri. Majitelia iPhonov sa už podobným spôsobom rozprávajú s virtuálnou asistentkou Siri. Dokáže sa naučiť presný pôdorys vášho bytu, aby nevrážal do prekážok. Na diaľku dokáže dohliadať na domáce zvieratko, pustiť hudbu alebo video. Naučí sa váš denný režim a príde vás zobudiť. Technologické médiá už dostali možnosť si tohto domáceho pomocníka vyskúšať. Recenzenti dúfajú, že kým sa koncom tohto roka dostane do predaja, autori ešte popracujú na chápaní hlasových pokynov. Koncová cena je v predpredaji zhruba 640 eur.

Autor: ho, Foto: Heykuri.com
 Hubbleconnected.com, Luke-Roberts.com

Stále nový iPhone alebo Mac

**Každý rok
nový model iPhone**

od **29 EUR**^{*}_{mesačne}

**Každé dva roky
nový Mac**

od **55 EUR**^{**}_{mesačne}

Žiadna platba vopred, žiadne úroky ani skryté poplatky.
V prípade krádeže alebo rozbitia dostanete ihneď zadarmo nový prístroj.

viac na
www.alza.sk/novyapple

Ked' Apple, tak

 alza.sk

Autorizovaný
predajca

* Mesačná platba za iPhone SE 32GB vrátane DPH a poistenia proti rozbitiu a krádeži.
**Mesačná platba za MacBook Air 13" CZ 2016, Intel® Core i5 1,6 GHz Broadwell, 13,3" LED 1 440 x 900, RAM 8 GB, Intel HD Graphics 6000, SSD 128 GB.
Uvedené obrázky sú len ilustratívne.

Trochu iné Chorvátsko

K slovenskému moru dnes chodí na dovolenku každý, ale kto by ležošil na pevnine, keď Jadran je plný úžasných ostrovov?

Autor: Natália ROZBORILOVÁ, Foto: Shutterstock

NIELEN PRE CELEBRITY

HVAR

Prischla mu nálepka Saint-Tropez Chorvátska a patrí k najkrajším chorvátskym ostrovom. V najväčšom mestečku Hvar vás môžu prekvapiť davy turistov, ktorí sem vyrážajú na jednodňové výlety trajektom, aby na vlastnej koži zistili, ako vonia kraj plný levandulových polí a záhrad, kde sa vo veľkom pestuje šalvia, materina dúška, fenikel či rozmarín. Aj preto Hvar dostal prezývku bylinkový ostrov. Promenádu mesta tu lemujú nielen útulné kaviarničky a reštaurácie, odkiaľ sa šíri nákazlivá vôňa pečených rýb, no v miestnej marine kotvia aj desiatky luxusných jacht. Tento slnečný ostrov totiž milujú aj celebrity vrátane Beyoncé a Jay-Z, ktorí tu pred pár rokmi dovolenkovali. Ale ak nočný život a diskotéky do rána pre vás nie sú to pravé orechové, radšej zamierte do niektorého z menších mestečiek na pobreží ako Jelsa, Stari Grad, Zavalá, Vrboska či Sucuraj, kde je turistov pomenej a aj ceny ubytovania sú o čosi nižšie.

PRE ROBINSONOV

KORNATI

Legenda hovorí, že sa v Jadran-
skom mori vynorili z ničoho nič.
Vraj Boh v posledný deň po stvo-
rení sveta hodil za seba do vody
kopu kameňov a keď sa na ne po-
zrel, povedal si, že na nich netreba
nič meniť, také sú nádherné. Či
je legenda pravdivá, nikto nevie,
no Chorváti jej veria a z Kornati
si urobili národný park. Oblasť
severnej Dalmácie medzi mesta-
mi Zadar a Šibenik tvorí 140
ostrovov aj ostrovčekov či útesov,
ktoré z výšky naozaj vyzerajú ako
kamienky roztrúsené na hladine.
Dostanete sa na ne jedine loďou
a mnohé sa dedia z generácie na
generáciu, takže vlastniť kúsok
zeme na ostrovoch Kornati je pre
domácich obrovská prestíž. Tí si
už zvykli na to, že sa tu starajú o vi-
nohrady, o olivové háje alebo ženú
ovce na pašu. A niektorí ponúkajú
skromné apartmány turistom
tak, ako na ostrove Kornat. Prečo
skromné? Malé rybárske domče-
ky bez elektriny a internetového
pripojenia nie sú pre každého, no
romantiku a la Robinson si tu vy-
skúšal Bill Gates či ruský miliardár
Roman Abramovič. Ozaj, vedeli
ste, že práve na týchto ostrovoch
urobil najdôležitejšie rozhodnutie
anglický kráľ Eduard VIII? Tu sa
pred osemdesiatimi rokmi vzdal
trónu kvôli láske - rozvedenej
Američanke Wallis Simpsonovej.
Ak však dovolenka v štýle Robin-
sona pre vás nie je to pravé, mô-
žete si ubytovanie zohnať trebárs
v pokojnom mestečku Rogoznica,
odkiaľ pravidelne vyrážajú okru-
žné plavby po súostroví. A chla-
dené biele víno a grilované ryby
či morské plody so zeleninovým
šalátom vám budú na palube robiť
rovnako príjemnú spoločnosť ako
delfíny, ktoré pri troche šťastia
v okolí Kornát uvidíte. ➤

BRAČ

Ak milujete veľa slnka a veľké vlny, v Chorvátsku nie je na to ideálnejšie miesto než Zlatni rat čiže Zlatý mys. Veľká piesková pláž v mestečku Bol z výšky pripomína jazyk jašterice a mnohí ju považujú za najkrajšiu na Jadrane. Možno preto, že jej tvar sa pravidelne mení podľa prílivu a zálivu aj preto, že ju tvoria drobné kamienky zmiešané s pieskom a spoločnosť jej robia aj husté borovice. A hoci na ostrov, ktorý je od pevniny vzdialený 50 minút cesty loďou z miest Makarska či Split, pravidelne jazdia lode plné turistov, voda v mori je až gýčovo modrá a čistá. Športové duše určite ocenia, že pláž je ideálna na surfing či kitesurf, no ak sa vám na dovolenke žiada viac súkromia, pohľadajte si ubytovanie v okolí dediniek Mirca, Supetar, Povlja či Splitska. Tam nie je problém nájsť si súkromné plážičky, na ktorých budete leňošiť úplne sami.

Keďže ostrov v južnej časti Dalmácie bol celé storočie pod nadvládou Benátok, v každom mestečku, ale najmä v prístave, bolo cítiť talianskeho ducha a typickú benátsku architektúru na každom kroku podobne akô vonu levandule. A ak nechcete odísť bez suveníru, nezabudnite na fľašu rakije alebo malú drobnosť z bieleho bračského kameňa, ktorý, mimochodom, použili aj na stavbu Bieleho domu vo Washingtone.

V časech bývalej Juhoslávie bol Vis pre turistov uzavretý, pretože fungoval ako vojenská základňa a aj dnes sa o ňom hovorí, že tu zastal čas. Jednoduchý, pokojný a najmä tajomný, taký je ostrov v strednej Dalmácii, kde sa dostanete trajektom. Priezračné more a pieskové pláže s rozprávkovými zátokami sú len jedným z dôvodov, pre ktoré sa sem oplatí vyraziť. Dobrodružné povahy tu môžu objavovať tunely, podzemné chodby či bunkre, koré na ostrove zostali ako spomienka na vojakov, ale keďže mestečko Vis na severozápadnej strane ostrova bolo osídlené už pred päťtisíc rokmi, objavili tu aj archeologické skvosty. Tie si môžete pozrieť v miestnom múzeu a aj pohľad na letné sídla, paláce a pevnosti vystavané z kameňa vás preniesie do minulých storočí. Asi preto, že v 17. storočí bol prístav obľúbeným letoviskom splitskej šľachty. Určite tu nevynechajte návštevu palmového hája, kde rastú naozaj

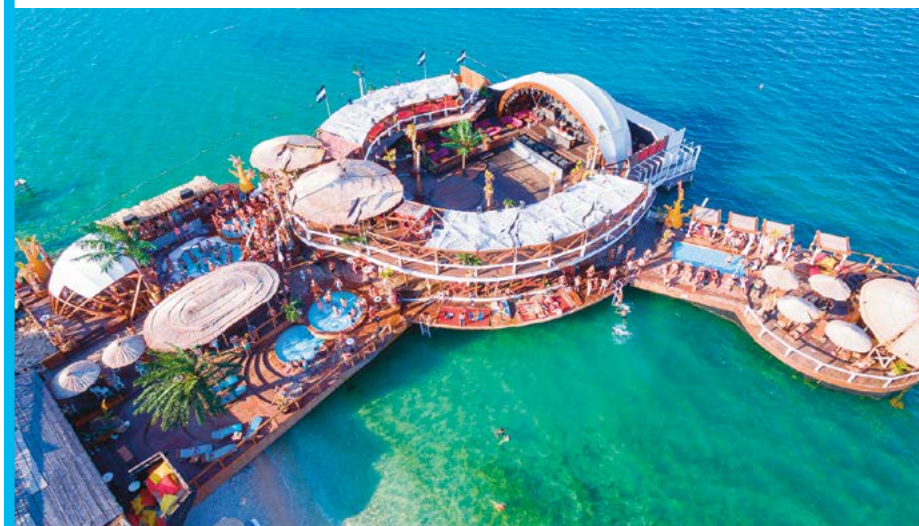
vysoké palmy a pri troche šťastia sa dostanete aj na pestovateľskú farmu paliem, kde prvé sadenice vraj doviezli starí Gréci. Na ostrove celé storočia žili predovšetkým vinohradníci a rybári, aj preto sa druhý prístav, Komiža, dodnes považuje za kolísku rybárov. A keďže dobré pečené ryby treba zaliať ešte lepším vínom, darí sa tu aj vinohradom. Hrozno vraj na ostrove začali pestovať ako prví Gréci a dnes višskú bielu odrodu Vugava pije celé Chorvátsko. Kým však večer skončíte v miestnej reštaurácii alebo pivnici, nájdite si svoje súkromie v nádherných zátokách, kde sa nebudete potkýnať o davy dovolenkárov. A keď si na týchto súkromných plážičkách budete užívať slnko a až gýčovo modré more, nemusíte sa báť, že by vás tu niekto okradol. Na ostrove totiž neexistuje takmer žiadna zločinnosť a policajti tu nemajú veľa práce. O dôvod viac, prečo v lete vyraziť práve sem, čo poviete?

PRE NOČNÝCH VTÁKOV

PAG

Je oveľa lacnejší než Ibiza, takže sa stal letoviskom pre všetkých, ktorí k štastiu potrebujú divoké párty. Na Pagu sa totiž nedovolenkuje ani nevylihuje na pláži, tu sa žúrkuje, pije a tancuje. Toto eldorádo európskej zábavy sa od polky júna až do konca augusta zaplní najmä mladými, ktorí na pláž Zrće vyražajú s jediným cieľom. Užít si diskotéky a najmä bing drinking, čiže zábavu, kde alkohol tečie prúdom. Rušné letovisko Novalija však môžete

vymeniť za pokojnejšie zátoky, prístaviská a piesočné pláže, ktorými je pobrežie ostrova posiate a kde si nájdete romantické zákutia len pre seba. Aj v menších mestečkách ako Potočnica, Mandre či Povljana vám domáci určite ponúknu typický Pažský syr, mušle, raky či jahňacie, ktoré je špecialitou ostrova. A keby vás kúpanie v mori omrzelo, môžete si zaplávať aj v troch sladkovodných jazerách Velo Blato, Malo Blato či Blato Robota.

PRE DOBRODRUHOV

VIS

CIRKUSOVÉ LETO

SVET VODNÝCH
ZÁŽITKOV

aqualand-moravia.cz

AQUALAND
MORAVIA

Spomeniete si alebo tipnete?

V internetovej dobe sa už len málokto a málokedy snaží spomenúť si na vedomosti či informácie, ktoré mu vštepili do hlavy počas školských či študentských čias. Namiesto toho, aby sme si trochu potrápili mozog, tak sa snažíme všetko si „vygúgliť“. Pripravili sme pre vás taký malý test, vďaka ktorému možno prídete na to, že v hlave máte ten najvýkonnejší počítač s neobmedzenou kapacitou pamäte, len ste ho na rozdiel od mobilu trochu už zabudli používať...

Ako sa volá tento minerál?

Považujú ho za jeden z najmocnejších kameňov, ktorý dokáže pozitívne ovplyvniť mnoho fyzických aj psychických vlastností človeka. Prezývajú ho kameňom metamorfózy, snovým drakom či kameňom spirituality.

- a) Antimonit
- b) Achát
- c) Ametyst

Čím je zaujímavé toto zviera?

Kto z nás by nepoznal alebo aspoň raz v živote nevidel slona, že? Možno ste aj správne identifikovali, že ide o slona afrického, ktorý je považovaný za najväčšieho suchozemského cicavca. Čo ešte robí slona výnimočným?

- a) Dožíva sa viac než 100 rokov
- b) Každý deň je schopný vypiť 150 litrov vody
- c) Dokáže utekať rýchlosťou až 50 kilometrov za hodinu

Kde je vystavená slávna socha Dávida?

Ide o jedno z najznámejších diel renesančného sochára Michelangela Buonarrotiho, ktorá vznikala v rokoch 1501 až 1504 a autor za ňu dostal 900 zlatých dukátov, čo je viac, než zarobil Leonardo Da Vinci za celý svoj život. Už vyše 500 rokov je socha Dávida vystavená a každoročne navšte-

vovaná tisíckami turistov. Vašou úlohou je určiť, v ktorom známom talianskom meste sa nachádza...

- a) Florencia
- b) Rím
- c) Benátky

Kto založil slávne ruské múzeum Ermitáž?

V ruskom meste Petrohrad – na Palácovom námestí blízko rieky Nevy sa nachádza jedno z najznámejších a najväčších múzeí sveta – tzv. Gosudarstvennyj Ermitáž. V 400 sálach šiestich budov susediacich s centrálnym Zimným palácom sa nachádza viac než 3 milióny artefaktov od praveku až po súčasnosť. Tipnete si alebo spomeniete, ktorý ruský panovník sa pričínol o založenie legendárnej Ermitáže?

- a) Peter I. Veľký
- b) Katarína II.
- c) Cár Mikuláš I.

Kde je pochovaný národný buditeľ Michal Miloslav Hodža?

Tento evanjelický kňaz, básnik a jazykovedec patrí spolu s Ludovítom Štúrom a Jozefom Miloslavom Hurbanom k popredným predstaviteľom národného revolučného hnutia. Pričínal sa o vznik slovenčiny, založil a bol predsedom spolku Tatrin. V súčasnosti je po ňom pomenované námestie pred Prezidentským palácom v Bratislave, ale aj ulice v Trnave, Nitre,

Trenčine, Prešove, Piešťanoch či Žiline. Viete, na akom mieste sú uložené pozostatky tohto slovenského národovca?

- a) Cintorín v Liptovskom Mikuláši
- b) V Českom Těšíne, kde zomrel
- c) Národný cintorín v Martine

Ktorý hudobný skladateľ je autorom skladby Pre Elišku?

Aspoň pár úvodných tónov skladby Pre Elišku vedel zahráť takmer každý, kto sa aspoň raz v živote učil hrať na klavíri. Kuriózne je, že hoci melódia bola zložená už v roku 1810, tak jej partitúru objavil až v roku 1865 nemecký vedec Ludwig Nohl, pričom vtedy bol už jej skutočný autor zopár rokov po smrti. Ako sa volal?

- a) Wolfgang Amadeus Mozart
- b) Ludwig van Beethoven
- c) Frédéric François Chopin

Ktoré dva chemické prvky objavila Maria Curie-Skłodowska?

Významná poľská vedkyňa, ktorá prežila väčšinu svojho života vo Francúzsku získala aj Nobelovu cenu za fyziku a chémiu, a to hlavne vďaka teórii rádioaktivity či technike delenia rádioaktívnych izotopov. Stala sa aj prvou ženskou profesorkou fyziky na parížskej univerzite Sorbonna. Zomrela v roku 1934 na leukémiu, zapríčinenou pravdepodobne radiáciou, s ktorou pracovala. Je jej pripisovaný objav týchto dvoch prvkov:

- a) Antimón a Selén
- b) Berýlium a Plutónium
- c) Rádium a Polónium

BESTSELLER

MULTIPOWER PROTEIN BAR 53%

VÍŤAZ TESTU KVALITY V RELÁCII TEST MAGAZÍN SPOMEDZI 12 NAJPREDÁVANEJŠÍCH
PROTEÍNOVÝCH TYČINIEK NA SLOVENSKU!

NAJPREDÁVANEJŠIA TYČINKA V EURÓPE UŽ AJ NA SLOVENSKU

53% - NAJVYŠŠÍ PODIEL PROTEÍNU

27,1 g BIELKOVÍN V JEDNEJ TYČINKE

IBA 1,8 g CUKRU

NEOBSAHUJE SÓJOVÚ BIELKOVINU

NEZABUDNUTEĽNÁ CHUŤ

MAXIMÁLNA NEMECKÁ KVALITA SO 40 ROČNOU TRADÍCIOU

PRÍCHUTE:

KOKOS

COOKIE & CREAM

LESNÁ ZMES

možnosť zakúpiť
v obchodnej sieti

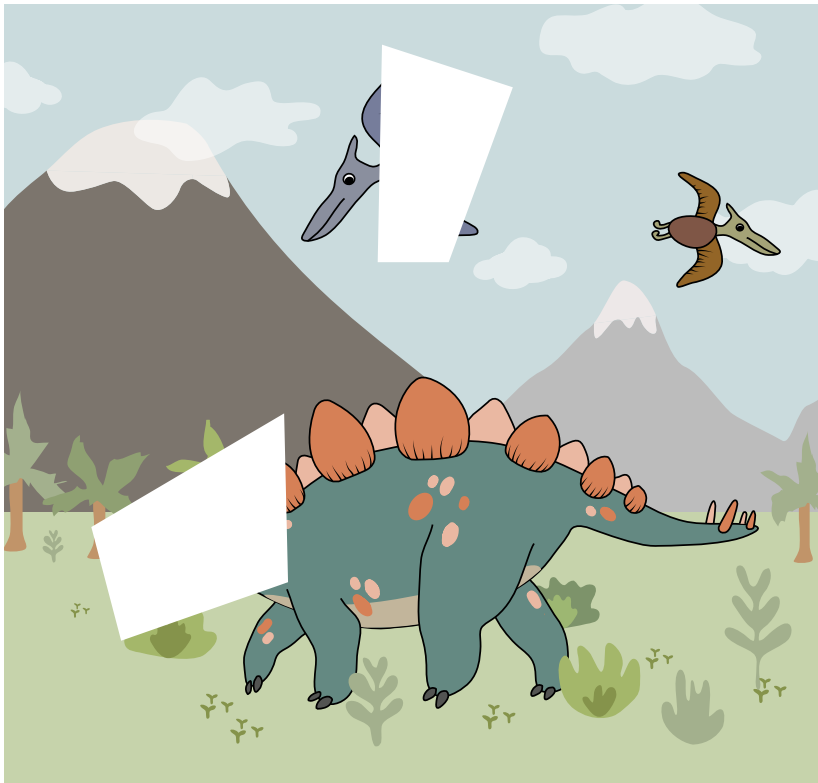

celé portfólio značky MULTIPOWER nájdete na
WWW.PROTEINBAR.SK

Precvičte si hlavičky

Milé deti, mysleli ste si, že cestovanie vo vlaku bude nuda? Nemusi byť. V časopise, ktorý držíte práve v rukách, sme pre vás pripravili niekoľko obrázkových hlavolamov, pri ktorých si môžete vyskúšať svoje hlavičky, overiť postreh, ukázať svoju šikovnosť či predstavivosť! Podme rýchlo na prvú úlohu...

Pripravila: Kristína Slezáková

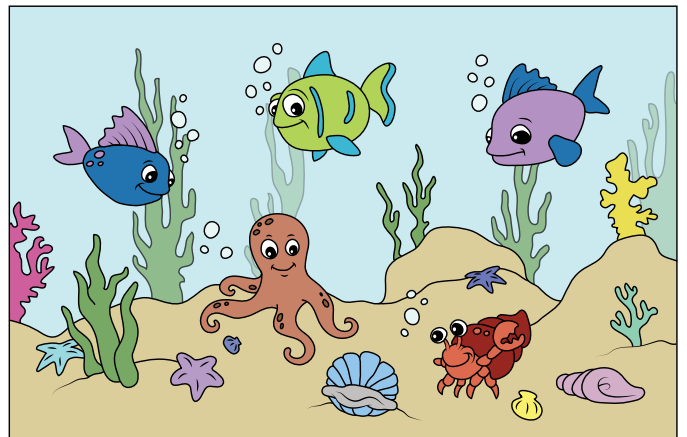
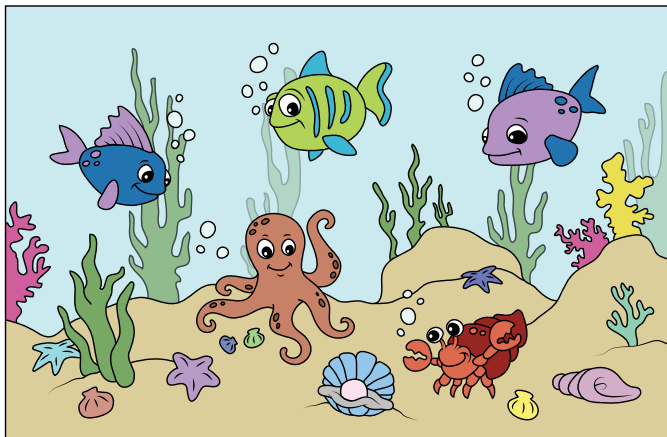
DOPLŇ CHÝBAJÚCE DIELY

Na obrázku je nakreslená praveká krajina aj s dinosaurom či dvoma lietajúcimi jaštermi. Tvojou úlohou bude nájsť chýbajúce dva diely na biele miesta, ktoré sme označili písmenkami A a B. Vyber zo šiestich číslami označených výrezov dva, ktoré presne zapasujú na prázdne plošky nielen svojím tvarom, ale aj obsahom.

NÁJDI DESAŤ ROZDIELOV

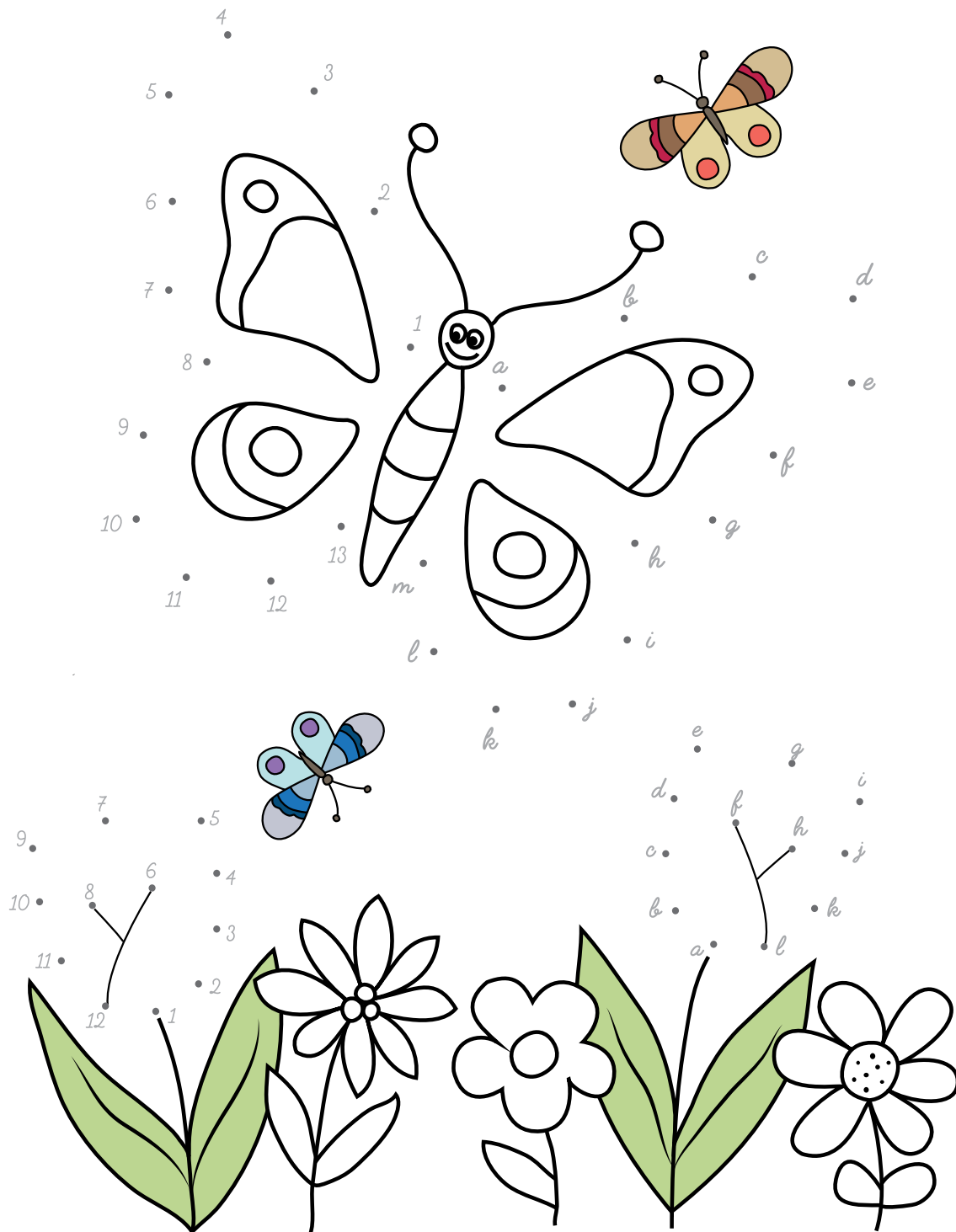
Tieto dva obrázky podmorského sveta vyzerajú takmer rovnako, ale, samozrejme, že sa od seba v malých drobnostiach líšia. Tvojou úlohou je nájsť desať rozdielov za čo najkratší čas. Ak máš po ruke pero, fixku alebo ceruzku, tak ti môže pomôcť, aby si si odlišnosti priamo na ilustráciách poznačil, prípadne ich dokreslil.

DOKRESLI A VYFARBI OBRÁZOK

Ak máš so sebou fixky alebo ceruzky, tak si zober čiernu alebo si požičaj od rodičov pero a pospájaj čiarou všetky čísla od najmenšieho po najväčšie a tiež aj písmenká za sebou presne tak, ako sú zoradené v abecede. A keď dokončíš celý obrázok, tak si ho môžeš na záver vyfarbiť, ako len uznáš za vhodné.

Slovenské príslovie	mal schopnosť niešť	neškvári	slovesná predpona	veľká sova	staršia značka žiletiek	často laziť	Pomôcky: omen, lantana, etol, Kali, pako	oddelil niečo zapnuté	dal do ruky	vôkol (bás.)	skratka pre volume	značka radónu	leňošil, zaháľal (expr.)	inakšia, odlišná	malý laz, lazík
obťažoval							s pohrdaním odmietol								
3. časť tajničky							4. časť tajničky obmedzovať pohyb								
skratka inšpekčnej prehliadky			urobil rozhodnutie gratulujem									horská osada part (zastar.)			
znak rodu				táral (expr.) rastlinný glej							druh lamy pešo, pešky				
nasávala					pohonná zmes vajíčková bunka					chlapík (hovor.) mužské meno					
vystavoval žiareniu									starý stroj (pejor.) malá píla					krovitá subtropická rastlina	ementálsky syr (hovor.)
často líhať								ručné zbrane krásil, fintí							
Pomôcky: lomps, arabín, ovum, Sao, avot	silný hrubý baliaci papier	zaobuť Emerencia (dom.)					často pílím farebnosť (kniž.)								
odpočívam vo vozovnej polohe						indická bohyňa značka platiny					sánky útok				
osudové znamenie (kniž.)					úplná nesloboda druh motýľa							zn. pre long ton Eduard (dom.)			
meno Gibsona				stískate skratka cestovnej kancelárie									značka astátu značka pre abvolt		
1. časť tajničky							2. časť tajničky								
Samuel (dom.)							usporadúval do riadkov								

LAHKÉ ★

8	1	4	7		5			
	6			9				
9					5		8	
4				8	6			
6			1					2
		3	6					9
7		6						1
			8			5		
			9	3	2	8	6	

STREDNÉ ★★

5						1	2	
		2		4		3		
3			7		4	9		
				1		2		
7								3
	6		3					
	2	3		1				8
	4		6	2				
8	5							1

AKO POSTUPOVAŤ PRI RIEŠENÍ SUDOKU?

Cieľom hry je vyplniť prázdne políčka číslami od 1 do 9.

Dôležité je dodržať tieto podmienky:

- v každom riadku sa každé číslo môže vyskytovať iba raz
- v každom stĺpci sa každé číslo môže vyskytovať iba raz
- v každom poli 3x3 sa každé číslo môže vyskytovať iba raz

iPhone 7 s recyklačnou zľavou až **40 €** pre každého

www.istores.sk/rozumnyupgrade

Avion a Polus Bratislava | City Arena Trnava
Mlyny Nitra | Europa Banská Bystrica
Forum Poprad | Aupark Košice

iStores

Premium
Reseller

AKO MAŤ V PRÁCI VŠETKO VYCHYTANÉ.

RED BULL VÁM DÁVA KRÍIDLA.